

Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

November 2022

Letnik 7, številka 8

Iz tokratne vsebine:

Razglas

stran 6–9

Zvoki tamburic v Šmartnem že 130 let

stran 16–17

Novi RTG prostori v ZD Litija

stran 17

»Petdeset čudovitih let«

stran 19

ISSN 2463-8579

Občina Šmartno pri Litiji

Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure

Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00

Uradne ure župana so po dogovoru, zaželeno je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

**Glasilo občine Šmartno pri Litiji
Krajevne novice**

Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnih novic, ki bo izšla decembra 2022, pričakujemo najkasneje do ponedeljka, **28. 11. 2022**, na elektronski naslov uredništva: **krajevnenovice@bogensperk.si**. Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri svojem pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji.

Izdajatelj:

Javni zavod Bogenšperk

Odgovorni urednik:

dr. Jernej Kotar

Uredniški odbor:

Katarina Kragelj, Domen Merzel, Matjaž Hostnik, Manca Vidic in Uroš Pušnik

Jezikovni pregled:

Janoš Železnik

Naslovna fotografija:

Izgorškova lesna tovarna

Foto:

Blaž Izlakar

Prelom in tisk:Graf Littus Janez Bric, s. p.;
Biro servis – Mlakar Gorazd, s. p., Ustje 7,
1275 Šmartno pri Litiji

<https://obcina.smartno.si/mediji/krajevne-novice/>

**Glasilo izhaja v nakladi
1800 izvodov in je brezplačno.**

ISSN 2463-8579

Spoštovane občanke in občani,

najprej voščim iskrene čestitke ob občinskem prazniku in vas prijazno povabim na vse prireditve, ki se bodo zvrstile v čast prazniku.

Vesel sem naših novih občinskih nagajencev, vidnih občanov, ki so s svojim delom in prizadevanjem pomemben gradnik naše občine in širše skupnosti. Tako bomo podelili najvišja občinska priznanja, dve zlati plaketi Občine Šmartno pri Litiji, Idi Dolšek in Rudiju Vidicu. Prejemnika priznanja Občine Šmartno pri Litiji pa sta Irena in Zdenko Šinkovec. Jubilejno priznanje Občine Šmartno pri Litiji pa za 90 let delovanja prejmeta Prostovoljno gasilsko društvo Javorje in Prostovoljno gasilsko društvo Štangarske Poljane. Vsem nagrajencem iskreno čestitam.

Prav je, da pred koncem mandata, ki se zaključuje, predstavimo tudi izvedene projekte, zato smo s sodelavci pripravili kratek pregled. Pri tem bi se rad zahvalil vsem tistim, ki ste kakorkoli pripomogli, da so se ti projekti uspešno zaključili. Želim si, da takšnih pobud posameznikov tudi v prihodnje ne bi manjkalo. Razvoj in napredek v naši občini je soodvisen tudi od občanov, ki imajo voljo in ideje za dobre projekte, verjamem, da smo skupaj močnejši.

Ker se bližajo tudi volitve, tako drugi krog predsedniških kot lokalne volitve, pa dovolite, da vas prijazno povabim na vo-

lišča, saj le tako lahko vplivamo na našo prihodnost.

Srečno občina Šmartno.

Rajko Meserko, župan

Mandat 2018–2022

Avtor članka: Rajko Grimšič, direktor OU

Izteka se obdobje mandata in prav je, da skupaj pogledamo, kaj vse smo v tem obdobju dosegli. Trudili smo se uresničevati tako kratkoročne kot dolgoročne projekte, za katere verjamemo, da zvišujejo kakovost življenja v naši občini.

CESTE IN DRUGE UREDITVE

Na področju urejanja cestne infrastrukture smo prednostno pristopali k urejanju javnih poti in lokalnih cest, ki so kategorizirane in so tudi lastniško urejene ali pa so še v fazi urejanja. Modernizirali in uredili smo:

Leto 2019:

- ureditev križišča – priključka Bajernik (Mala Kostrevnica),
- ureditev cestnega priključka z opornim zidom (po načrtu urejanja OPPN Šmartno jug),
- ureditev, asfaltiranje javne poti Zavrstnik–Širmanski hrib–Beden,
- sanacija, asfaltiranje lokalne ceste Velika Kostrevnica–Liberga.

Leto 2020:

- izgradnja opornega zidu z ureditvijo dela javne poti na Tomazinovi ulici, Šmartno,
- postavitev varovalnih ograj,
- izgradnja komunalne infrastrukture z ureditvijo območja industrijske cone,
- ureditev vaškega jedra v Lupinici,
- sanacija, asfaltiranje javne poti Kolejak–Zavrstnik,
- sanacija dela javne poti Gradišče (Primskovo).

Leto 2021:

- asfaltiranje dela ceste Lupinica–Bernadovec,
- ureditev križišča v Vintarjencu,
- modernizacija, asfaltiranje dela javne poti Preska nad Kostrevnico,
- modernizacija, asfaltiranje ceste v Gozdu - Reki,
- sanacija, asfaltiranje dela lokalne ceste Gradiške Laze–Mamolj,
- rekonstrukcija lokalne ceste v Gozdu - Reki.

Leto 2022:

- izgradnja mrliške vežice v Veliki Štangi,
- rekonstrukcija, asfaltiranje lokalne ceste Seveno in izgradnja vodovoda,
- rekonstrukcija, asfaltiranje lokalne ceste Mala Kostrevnica–Velika Kostrevnica,
- ureditev javne poti Za povrtmi in ureditev parkirišč ob kulturnem domu,
- modernizacija, asfaltiranje lokalne ceste Sobrače–Ježce,
- ureditev dela javne poti ob pokopališču Jablanica.

JAVNA RAZSVETLJAVA

V tem mandatu je bil izveden razpis za podelitev koncesije za vzdrževanje javne razsvetljave. Koncesionar je v sklopu svojega digitalnega razvoja razvil sistem za prijavo napak Prijavinapako.si, ki občanom omogoča, da napake lahko sporočajo neposredno izvajalcu. V tem času smo pridobili še nekaj dodatnih posameznih svetilnih mest; uredilo se je prižigališče za javno razsvetlavo v Lupinici z osvetlitvijo križišča, obnovila se je javna razsvetljava pri Domu Tisje ter dogradila ob lokalni cesti Zavrstnik–Litija. Ob urejanju javne poti in parkirišč Za povrtmi se je postavila tudi nova javna razsvetljava.

VODOOSKRBA

Je pomembna naloga občine. Že v preteklem mandatu smo začeli s projektom pridobitve potrebne dokumentacije, in tako smo v letošnjem letu pričeli z gradnjo in obnovo na vodovodu Račica–Velika Štanga, za katero je občina vložila tudi vlogo za pridobitev državnih sredstev na Ministrstvo za okolje in prostor. Obenem smo začeli z umeščanjem vodovoda za vas Bukovica. Pripravljena je tudi dokumentacija za gradnjo vodovoda Vinji Vrh v letu 2024. Po izgradnji skupne čistilne naprave se na območju Šmartnega urejajo sekundarni priklopi. Občina je sprejela tudi načrt urejanja na območju Jablaniške doline in Zavrstnika. Za območje Zavrstnika se že pripravlja projektna dokumentacija, ki obenem vključuje tudi pripravo dokumentacije za pločnik ob državni cesti. Občina je z letom 2022 pristopila k subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav.

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT

Sprejeti občinski prostorski načrt (OPN) v letu 2020 je v delu sprememb vnesel možnosti urejanja prostora. S tem se tudi ureja območje ob osnovni šoli in umestitev cestnega priključka z državne ceste proti Vintarjencu (Krznar). Občina je v tem mandatu pripravila tudi celovito študijo in oceno prostora, ki je podporni dokument

pri nadaljnjem spreminjanju in dopolnjevanju občinskega prostorskega načrta.

V letu 2019 smo uveljavili novo nižjo vrednost točke za izračun NUSZ, gre za 20 % znižanje vrednosti. Prav tako pa smo znižali komunalni prispevek in hkrati uredili možnost oprostitve za podjetnike, ki lahko zaprosijo za dodatno znižanje ob novogradnjah poslovnih prostorov. Prav tako pa smo pristopili k znižanju faktorjev za nezahtevne objekte, ki so z novo zakonodajo padli pod obračun komunalnega prispevka. Za enostavne objekte se s spremembo v odloku ureja oprostitev plačila.

Projekti za večjo kakovost življenja v naši občini:

- ureditev dela Staretovega trga (v sodelovanju s projektom LAS);
- Občina Šmartno pri Litiji omogoča pomoč starostnikom na domu (e-oskrba);
- zaživel je projekt Sopotnik za večjo mobilnost starejših občanov;
- nova turistično informacijska signalizacija;
- sanacija POŠ Primskovo s pridobitvijo dodatnih prostorov za enoto vrtca;
- igralne površine na Grmačah;
- kulturni dom je pridobil nov oder in zaodre, z uspešnim razpisom je Občina pridobila tudi dodatna sredstva za razsvetlavo ter ozvočenje;
- v letu 2021 smo dogradili novo dvigalo v OŠ Šmartno;
- glede na potrebe po novih oddelkih vrtca, smo poleg novega oddelka na Primskovem odprli še dva nova oddelka v KD Šmartno;

- zaživel je medgeneracijsko središče v Javorju z enoto vrtca Javorčki;
- postavili smo nove prikazovalnike hitrosti;
- vrtec je dočkal svoj začetek, s podpisom pogodbe z izvajalcem v avgustu se aktivnosti nadaljujejo po začrtani časovnici, v tem sklopu pa je tudi gradnja šikane in ureditev uvoza pri spomeniku na Ustju;
- v tem letu je zaživel projekt PO KOLO, ki v naš prostor vnaša nove dimenzije mobilnosti;
- na parkirišču ob športni Dvorani Pungrt smo pridobili prvo pametno polnilno postajo, ki poleg možnosti polnjenja električnih vozil prinaša dodatno osvetlitev prostora in video nadzor;
- Dvorana Pungrt ima novo led razsvetlavo in izboljšano osvetlitev ter zmanjšano porabo, nova senzorika prinaša bolj optimalno osvetlavo, ki se prilagaja potrebam aktivnosti v dvorani, Občina je za ta projekt uspešno pridobila 20 % dodatnih sredstev iz Eko sklada.

DEJAVNOST GASILSKIH DRUŠTEV

Urejeno financiranje gasilske zveze in tudi posameznih PGD je v tekočem mandatnem obdobju doprineslo k nakupu novih vozil v PGD Primskovo in PGD Javorje. Z dopolnitvijo programa in umestitvijo v načrt razvojnih programov občine pa ima ta dejavnost tudi v prihodnje zagotovljene temelje za nadaljnji razvoj.

FINANČNA SREDSTVA OBČINE

Občina je v zadnjem mandatu uspešno pridobivala dodatna sredstva na različnih razpisih. Trenutno je Občina osredotočena na projekt vrtca in v ustrezno izpeljavo financiranja. Tu smo uspešno pridobili sredstva ministrstva, hkrati pa si glede na gradnjo nizkoenergijskega objekta obetamo tudi subvencijo Eko sklada. V lanskem letu smo predčasno zaključili – poplačali kredit, ki je bil najet za gradnjo Dvorane Pungrt.

Verjamemo, da smo bili v tem mandatu uspešni ne glede na to, da smo bili v obdobju dveh let bolj ali manj podvrženi ukrepom koronavirusa. Opravljeno delo župana, občinskega sveta, delavcev občinske uprave in zunanjih sodelavcev je tako dobra popotnica tudi prihodnjemu mandatu občine.

Pomembno obvestilo

NLB Mobilna poslovalnica Bank&Go pripelje bančne storitve, znanje, izkušnje in nasvete v 36 krajev po vsej Sloveniji.

Kdaj in kje bo v vašem kraju?

Kdaj? Petek, 11. 11. 2022 od 10.00 do 13.00

Kje? Šmartno pri Litiji – parkirišče pri Osnovni šoli Šmartno

Kaj vam mobilna poslovalnica omogoča?

Na bančnega strokovnjaka v mobilni poslovalnici se obrnite, če želite urediti brezgotovinske bančne storitve, potrebujete strokovni finančni nasvet ali pa pomoč pri uporabi spletne in mobilne banke ter ostalih načinov poslovanja, ki jih omogočamo 24/7. Za gotovinsko poslovanje pa je na voljo bankomat.

Obiskovalce pozivamo, da ne pozabijo na preventivne zdravstvene ukrepe: zaščitno masko, razkuževanje rok, ustrezno varnostno razdaljo, vstopajo pa lahko le posamezno.

Urnik in ostale aktualne informacije so vam dostopne v vsakem trenutku na www.nlb.si/bankgo

Potek II. faze prenove enote Grajske gospe matičnega Doma Tisje

Avtorica članka: Mojca Ocepek, skrbnica projekta

Druga faza prenove enote Grajske gospe se je pričela v začetku septembra 2022. Dela potekajo v severnem delu stavbe, ki ima ločen vhod. Dela potekajo v treh sobah, v katerih se vgrajujejo kopalnice, skupni jedilnici in priložnem skladišču. Zaradi dodatnih del in zakasnitve dobave protipožarnih vrat smo izvajalcu gradbenih del podaljšali izvedbo investicije za mesec dni, tako da je rok izvedbe gradbenih del 30. 11. 2022.

Ana Ulčar, prejemnica plakete Državnega sveta Republike Slovenije

Avtorica članka: Marija Celestina

20. septembra je bila slovesna podelitev plaket Državnega sveta Republike Slovenije za izbrane prostovoljce za leto 2021. V šmarnski občini je to veliko priznanje prejela ga. Ana Ulčar. Iz cele Slovenije je prejelo plaketo 15 prostovoljcev.

Ga. Ana Ulčar iz Šmartnega pri Litiji je res zelo zaslužna, saj je stara 81 let in še vedno brezplačno dela na vseh področjih brez premora. Zelo vestno in požrtvovalno dela v skupini Starejši za starejše. Hodi okoli starejših ljudi, jim nudi tudi pomoč pri urejanju dokumentov, jih vozi k zdravniku ali kamor je potrebno, skrbi zanje, kot bi bili njena družina. Že vrsto let dela na tem področju, odkar je začela ta organizacija delovati.

Že prek 30 let redno skrbi za vse finančne storitve pri Pevskem društvu Zvon, seveda brezplačno. Dela vse, od vodenja financ, urejanja izpolnjevanja dokumentov, sodeluje pri organizacijah koncertov, pri vseh nabavah za potrebe Zvona.

Vestno sodeluje pri društvu upokojencev, pri organizaciji izletov tudi že vsa leta, odkar je bilo društvo ustanovljeno. V Šmartno je pripeljala Šolo zdravja, pri kateri redno vsako jutro telovadijo že 10 let po navodilih dr. Grishina in s tem skrbijo za zdravje in razgibanost starejših. Odlično obvlada računalnik, tako da vse ureja sama, brez kakršne koli pomoči. Skrbi za svoje vnučke, jim kuha, jih hodi iskat v šolo. Skrbi za svoje sosede, jih vozi k zdravniku v Litijo in Ljubljano. Ničesar se ne ustraši, vse naredi z veseljem in veliko dobrot.

Če ne bi imeli te naše drage Ančke, bi bilo veliko drugače, saj je res naša tavžent rožca ali pridna čebelica. Veliko dobrega je naredila za našo družbo, zato si res zasluži zahvalo oziroma priznanje Državnega sveta. Ob tem ji iskreno čestitam in želim, da bi ostala zdrava in še naprej delala z velikim veseljem in požrtvovalnostjo.

RAZGLAS

Občinska volilna komisija Občine Šmartno pri Litiji objavlja na podlagi 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US) v povezavi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo, 54/07 - odl. US, 35/14 - odl. US, 23/17 in 29/21) in Razpisa rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov (Uradni list RS, št. 97/22)

SEZNAM KANDIDATOV ZA LOKALNE VOLITVE V OBČINI ŠMARTNO PRI LITIJU, KI BODO DNE 20. NOVEMBRA 2022

ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA

V VOLILNI ENOTI ŠT. 1,

ki obsega naselja: Bukovica pri Litiji, Cerovica, Gradišče pri Litiji, Gradiške Laze, Jablaniške Laze, Jablaniški Potok, Selšek, Spodnja Jablanica, Zgornja Jablanica, Bogenšperk, Dvor, Jelša, Liberga, Lupinica, Preska nad Kostrevnico, Velika Kostrevnica, Dolnji Vrh, Gornji Vrh, Gradišče – k.o. Grad. in Polj., Ježce, Ježni Vrh, Kamni Vrh pri Primskovem, Mihelca, Mišji Dol, Mulhe, Obla Gorica, Poljane pri Primskovem, Primskovo, Razbore – k.o. Ježni Vrh, Sevno, Stara Gora pri Vel. Gabru, Vinji Vrh, Višnji Grm, Zagrič, v kateri se voli 6 članov občinskega sveta.

1. LISTA KARMEN SADAR

1. Matija Lupše, roj. 5. 6. 1955, Ježni Vrh 7, 1276 Primskovo, ekonomski tehnik, upokojenec
2. Milka Tomažin, roj. 18. 9. 1976, Cerovica 20, 1275 Šmartno pri Litiji, univerzitetna diplomirana inženirka kmetijstva, prodajalka in svetovalka za FFS v kmetijski prodajalni

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

1. Veronika Jesenšek, roj. 2. 1. 1963, Lupinica 1, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomski tehnik, upokojenka
2. Vinko Femc, roj. 18. 1. 1967, Preska nad Kostrevnico 20, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomski tehnik, prodajalec
3. Lilijana Mandelj, roj. 1. 8. 1971, Gradišče pri Litiji 4A, 1275 Šmartno pri Litiji, univerzitetni diplomirani ekonomist, podjetnica, direktorica
4. Peter Dobravec, roj. 14. 1. 1989, Spodnja Jablanica 7, 1275 Šmartno pri Litiji, kmetijsko - podjetniški tehnik, kmet
5. Nina Kaplja, roj. 19. 4. 1995, Mihelca 6A, 1276 Primskovo, gastronom - hotelir, delavka v proizvodnji
6. Roman Zaman, roj. 14. 8. 1965, Gradišče pri Litiji 2, 1275 Šmartno pri Litiji, strojni tehnik, ključavničar

3. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

1. Suzana Kepa, roj. 14. 5. 1979, Ježce 2, 1275 Šmartno pri Litiji, gostinski tehnik, direktor lastnega podjetja
2. Matic Kremžar, roj. 25. 10. 2003, Gradiške Laze 23, 1275 Šmartno pri Litiji, gimnazijski maturant, študent
3. Darja Ostrež, roj. 25. 9. 1974, Velika Kostrevnica 48, 1275 Šmartno pri Litiji, komercialist, administrator

4. DRŽAVLJANSKO GIBANJE RESNI.CA

1. Milan Bračun, roj. 2. 5. 1956, Spodnja Jablanica 3A, 1275 Šmartno pri Litiji, policist, upokojenec

5. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

1. Petra Kovačič Pancar, roj. 27. 3. 1982, Sevno 11, 1276 Primskovo, gimnazijski maturant, absolvent dentalne medicine
2. Gregor Berčon, roj. 5. 8. 1987, Jelša 10, 1275 Šmartno pri Litiji, inženir gradbeništva, direktor
3. Teja Jereb, roj. 22. 11. 1987, Lupinica 23, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirana varstvoslovka, vodja izmene
4. Uroš Poglajen, roj. 12. 2. 1983, Cerovica 14, 1275 Šmartno pri Litiji, trgovec, CNC operater
5. Darja Gorše, roj. 5. 1. 1962, Velika Kostrevnica 37C, 1275 Šmartno pri Litiji, učiteljica razrednega pouka, učiteljica razrednega pouka

6. GIBANJE SVOBODA

SVOBODA!

1. Manca Mrzelj, roj. 22. 10. 1996, Jelša 8A, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirana inženirka fotografije, vzgojiteljica predšolskih otrok
2. Matjaž Grabnar, roj. 4. 8. 1986, Spodnja Jablanica 2B, 1275 Šmartno pri Litiji, osnovnošolska izobrazba, slikopleskar
3. Saša Škratek, roj. 8. 8. 1982, Cerovica 12, 1275 Šmartno pri Litiji, gostinec, vodja izmene
4. Ivan Avsec, roj. 24. 7. 1958, Gradišče pri Litiji 3, 1275 Šmartno pri Litiji, osnovnošolska izobrazba, upokojenec
5. Leopoldina Tomažič, roj. 9. 12. 1966, Dvor 25, 1275 Šmartno pri Litiji, osnovnošolska izobrazba, vrtnarka

7. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

1. Alojzij Smrekar, roj. 3. 9. 1971, Gradišče-k. o. Grad. in Polj. 14, 1276 Primskovo, osnovna šola, pek
2. Ana Perme, roj. 2. 11. 1943, Dvor 44, 1275 Šmartno pri Litiji, osnovna šola, upokojenka
3. Mitja Jerin, roj. 18. 9. 1982, Gradiške Laze 15, 1275 Šmartno pri Litiji, prodajalec, mizar
4. Terezija Dragar, roj. 20. 12. 1945, Razbore-k. o. Ježni Vrh 2A, 1276 Primskovo, osnovna šola, upokojenka
5. Žan Perme, roj. 6. 7. 1996, Velika Kostrevnica 19, 1275 Šmartno pri Litiji, geodetski tehnik, orodjar

V VOLILNI ENOTI ŠT. 2,

ki obsega naselja: Mala Kostrevnica, Šmartno pri Litiji, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta.

1. LISTA KARMEN SADAR

1. Matej Sirk, roj. 8. 6. 1971, Mala Kostrevnica 4, 1275 Šmartno pri Litiji, računalniški tehnik, podjetnik
2. Andreja Dobravec Tekavec, roj. 28. 6. 1976, Stareto trg 11, 1275 Šmartno pri Litiji, univerzitetna diplomirana inženirka krajinjske arhitekture, projektantka
3. Ernest Mrzel, roj. 3. 5. 1990, Jeze 5, 1275 Šmartno pri Litiji, gimnazijski maturant, komercialist

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

1. Darko Vidic, roj. 19. 7. 1984, Levstikova ulica 1, 1275 Šmartno pri Litiji, magister akademski glasbenik, pevec, koordinator območne izpostave
2. Jelka (Gabriela) Hostnik, roj. 17. 2. 1960, Ustje 16, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirana medicinska sestra, diplomirana medicinska sestra v promociji zdravja
3. Peter Savšek, roj. 26. 10. 1959, Mala Kostrevnica 10, 1275 Šmartno pri Litiji, trgovec, upokojenec
4. Marjeta Prašnikar, roj. 28. 8. 1973, Pungrt 30, 1275 Šmartno pri Litiji, profesorica kemije, pomočnica ravnatelja in profesorica kemije
5. Srečko Rozina, roj. 22. 4. 1956, Na Roje 12, 1275 Šmartno pri Litiji, elektro tehnik, IT informatik

3. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

1. Katarina Kragelj, roj. 17. 5. 1952, Ustje 47, 1275 Šmartno pri Litiji, profesor angl. jezika in književnosti, upokojenka
2. Matjaž Smrekar, roj. 25. 12. 1975, Levstikova ulica 16, 1275 Šmartno pri Litiji, inženir logistike, organizator dela na pošti
3. Milena Mrzel, roj. 1. 5. 1959, Jeze 5, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirani ekonomist, upokojenka
4. Filip Gradišek, roj. 30. 7. 1977, Usnjarska cesta 14, 1275 Šmartno pri Litiji, osnovna šola, hišnik

5. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

1. Franc Adamčič, roj. 1. 2. 1962, Mahovna 4, 1275 Šmartno pri Litiji, lesarski tehnik, upokojenec
2. Urška Fele, roj. 4. 5. 1994, Valvazorjeva ulica 43, 1275 Šmartno pri Litiji, magistrica religiologije in etike, magistrica teologije in religijskih študij, referent
3. Domen Merzel, roj. 31. 3. 1981, Bartlova ulica 11, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirani poslovni informatik, sistemski administrator
4. Karolina Aškerc, roj. 5. 8. 1992, Ustje 35A, 1275 Šmartno pri Litiji, magistrica profesorica poučevanja na razredni stopnji, učiteljica razrednega pouka
5. Marjan Janežič, roj. 7. 12. 1968, Valvazorjeva ulica 3, 1275 Šmartno pri Litiji, varnostni inženir, svetovalec

6. GIBANJE SVOBODA

SVOBODA!

1. Gašper Ambrož, roj. 18. 9. 1980, Valvazorjeva ulica 37, 1275 Šmartno pri Litiji, MBA, samostojni podjetnik
2. Klara Zupančič, roj. 14. 12. 1989, Bartlova ulica 3, 1275 Šmartno pri Litiji, magistrica prava, pravnica
3. Martin Gradišek, roj. 6. 9. 1986, Miška 5, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomski tehnik, maser
4. Simona Paternoster, roj. 10. 10. 1982, Valvazorjeva ulica 37, 1275 Šmartno pri Litiji, univerzitetna diplomirana pravnica, pravica
5. Milan Izlakar, roj. 20. 5. 1957, Staretov trg 23, 1275 Šmartno pri Litiji, elektromehanik, upokojenec

7. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

SDS

1. Simon Povše, roj. 12. 1. 1968, Cerkovnik 2A, 1275 Šmartno pri Litiji, avtomehanik, samostojni podjetnik
2. Maja Toplak Primc, roj. 8. 10. 1980, Mala Kostrevnica 47, 1275 Šmartno pri Litiji, magistrica profesorica predšolske vzgoje, vzgojiteljica predšolskih otrok
3. Blaž Jurič, roj. 13. 5. 1988, Staretov trg 15, 1275 Šmartno pri Litiji, geodetski tehnik, varnostnik
4. Ana Marija Dvorak, roj. 26. 7. 1947, Mala Kostrevnica 57, 1275 Šmartno pri Litiji, krznarka, upokojenka

V VOLILNI ENOTI ŠT. 3,

ki obsega naselja: Javorje, Leskovic pri Šmartnem, Vrata, Črni Potok, Podroje, Riharjevec, Vintarjevec, Dragovšek, Gozd-Reka, Jastrebnik, Ščit, Štangarske Poljane, Volčja Jama, Koške Poljane, Mala Štanga, Račica, Velika Štanga in Zavrstnik, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta.

1. LISTA KARMEN SADAR

1. Matej Jug, roj. 26. 8. 1986, Dragovšek 8, 1275 Šmartno pri Litiji, inženir strojništva, vodja kontrole
2. Petra Čož, roj. 30. 8. 1990, Velika Štanga 11, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirana sociologinja (UN), strokovna sodelavka v službi za pravne, kadrovske in splošne zadeve

2. SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

SLS

1. Marko Slapničar, roj. 6. 1. 1968, Zavrstnik 51, 1275 Šmartno pri Litiji, inženir gozdarstva, revirni gozdar
2. Sara Žust, roj. 3. 11. 1999, Velika Štanga 4, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomski tehnik, študentka
3. Mirko Smrekar, roj. 26. 12. 1985, Črni Potok 1B, 1275 Šmartno pri Litiji, trgovec, skladiščnik
4. Alenka Obolnar, roj. 11. 6. 1976, Riharjevec 3, 1275 Šmartno pri Litiji, pomočnik vzgojitelja, kuharica
5. Branko Šuštaršič, roj. 3. 12. 1971, Riharjevec 4, 1275 Šmartno pri Litiji, kovinar, kovinar

3. NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

N.Si

1. Martin Fortuna, roj. 27. 8. 1977, Velika Štanga 16, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomist, organizator dela
2. Andreja Kastelic, roj. 4. 11. 1969, Velika Štanga 25A, 1275 Šmartno pri Litiji, dipl. organizator in menedžer social. dejavnosti, tajnica
3. Mateja Posega, roj. 25. 1. 1974, Zavrstnik 66A, 1275 Šmartno pri Litiji, zdravstveni tehnik, medicinska sestra
4. Jakob Grom, roj. 31. 10. 1995, Vintarjevec 25B, 1275 Šmartno pri Litiji, avtomehanik, avtomehanik

5. LISTA ZA OBČINO ŠMARTNO

1. Helena Smrekar, roj. 26. 3. 1995, Podroje 24A, 1275 Šmartno pri Litiji, diplomirani inženir gozdarstva (UN), samostojna strokovna delavka
2. Sašo Goršek, roj. 8. 9. 1983, Vintarjevec 15A, 1275 Šmartno pri Litiji, elektrotehnik, podjetnik
3. Vlasta Grom, roj. 18. 12. 1959, Ščit 1A, 1275 Šmartno pri Litiji, magistrica znanosti (področje management), vodja za carinsko upravne postopke
4. Janez Skubic, roj. 2. 5. 1966, Volčja Jama 5, 1275 Šmartno pri Litiji, voznik, samostojni podjetnik

6. GIBANJE SVOBODA

SVOBODA!

1. Janez Peterlin, roj. 24. 6. 1977, Črni Potok 17B, 1275 Šmartno pri Litiji, gimnazijski maturant, nabavni referent
2. Nataša Ostrež, roj. 6. 2. 1977, Mala Štanga 2, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomsko komercialni tehnik, proizvodni delavec
3. Aleš Gabrovec, roj. 8. 6. 1987, Zavrstnik 78, 1275 Šmartno pri Litiji, gimnazijski maturant, namestnik vodje skladišča
4. Liljana Bučar, roj. 6. 1. 1981, Zavrstnik 6, 1275 Šmartno pri Litiji, ekonomistka, računovodja
5. Franc Props, roj. 7. 3. 1963, Dragovšek 9, 1275 Šmartno pri Litiji, magister poslovedenja in organizacije, poslanec Državnega zbora

7. SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

SDS

1. Janez Tomažič, roj. 22. 12. 1963, Dragovšek 10A, 1275 Šmartno pri Litiji, strojni tehnik, tehnolog
2. Tatjana Berčon, roj. 13. 6. 1972, Zavrstnik 30B, 1275 Šmartno pri Litiji, višja upravna delavka, finančni kontrolor svetovalec
3. Anton Pipan, roj. 13. 7. 1960, Vintarjevec 30, 1275 Šmartno pri Litiji, mesar proizvajalec, upokojenec

ZA VOLITVE ŽUPANA

1. **ANDREJA KASTELIC**, roj. 4. 11. 1969, Velika Štanga 25A, 1275 Šmartno pri Litiji
dipl. organizator in menedžer social. dejavnosti, tajnica
Predlagatelj: Nova Slovenija – krščanski demokrati
2. **JANEZ TOMAŽIČ**, roj. 22. 12. 1963, Dragovšek 10A, 1275 Šmartno pri Litiji
strojni tehnik, tehnolog
Predlagatelj: Slovenska demokratska stranka
3. **BLAŽ IZLAKAR**, roj. 21. 10. 1987, Staretov trg 23, 1275 Šmartno pri Litiji
gimnazijski maturant, direktor
Predlagatelj: Jernej Kotar in skupina volivcev
4. **RAJKO MESERKO**, roj. 16. 9. 1971, Valvazorjeva ulica 13, 1275 Šmartno pri Litiji
diplomant marketinga, župan
Predlagatelj: Slovenska ljudska stranka
5. **KARMEN SADAR**, roj. 10. 3. 1967, Jeze 6, 1275 Šmartno pri Litiji
magistrica geografskih znanosti, višja svetovalka za družbene dejavnosti in evropske projekte
Predlagatelj: Aljaž Sadar in skupina volivcev

Predsednica OVK Šmartno pri Litiji:
Rosana Lemut Strle l. r.

Novice iz Državnega zbora

Avtor članka: Franc Props, poslanec Državnega zbora RS

Po zamenjavi oblasti smo se na Vladi RS in v Državnem zboru z rebalansom odzvali na zatečeno prekomerno porabo in inflacijo. Na referendumih bomo glasovali za tri zakone.

V Državnem zboru smo obravnavali in sprejeli rebalans letošnjega proračuna, ki ga je pripravila vlada, saj je ugotovila, da je lani jeseni sprejeti proračun **neuravnotežen in ga ni mogoče uravnotežiti z drugimi ukrepi**. V veljavnem proračunu je bilo namreč za letos predvidene približno 330 milijonov evrov proračunske rezerve, a je prejšnja vlada s številnimi ukrepi, sprejetimi po potrditvi proračuna, ustvarila za **več kot milijardo evrov dodatnih obveznosti** oziroma nižjih prihodkov.

Z rebalansom se je ohranila tudi **razvojna naravnost proračuna in razmeroma visoka raven investicij**. Te bodo financirane iz sklada za okrevanje in odpornost, v okviru katerega Sloveniji do konca 2026 pripada 1,5 milijarde evrov nepovratnih sredstev in do 3,2 milijarde evrov posojil, obenem pa lahko v tem in prihodnjem letu porabi še približno milijardo evrov kohezijskih sredstev iz obdobja 2014–2020.

Zato da bomo kot država, občine, podjetja in drugi upravičenci uspešno počrpali sredstva iz Evrope je **zgornja meja proračunskih odhodkov določena pri 14,60 milijarde evrov, kar je najvišja predvidena proračunska poraba v času samostojne Slovenije**. Okoliščine, na katere ne moremo vplivati, kot je dogajanje v Ukrajini in na energetskih trgih, otežujejo natančnejšo napoved prihodkov državnega proračuna, so pa načrtovani v višini **12,54 milijarde evrov**. Z rebalansom se bo **primanjkljaj iz 4,4 odstotka BDP**, kolikor je bil predviden ob sprejemu proračuna za leto 2022, **znižal na 3,6 odstotka BDP**.

Vlada je s **pravočasnimi ukrepi preprečila rast inflacije**. K temu so prispevali ukrepi za omilitev posledic druginje, ki jih je sprejela vlada dr. Roberta Goloba in kažejo prve konkretne rezultate. Pravočasni in odločni ukrepi vlade so po oceni Urada za makroekonomske analize in razvoj ublažili rast inflacije za 2,3-odstotne točke. Če ne bi bilo ukrepov vlade, bi bila inflacija septembra 12,3-odstotna, tako pa je zdaj 10-odstotna. Zaradi mednarodnih okoliščin so med našimi glavnimi prioritetami **zajezitev inflacije in druginje ter zagotavljanje energetske in prehranske varnosti**. V zahtevnih časih, ki so pred nami, bomo zato še naprej vse napore – tudi v mednarodni skupnosti – vlagali v to, da pridemo do najboljših rešitev.

Državljanke in državljani smo ob nastopu vlade obljubili drugačen način vladanja, ki temelji na **spoštovanju pravne**

Franc Props, poslanec Državnega zbora RS

države in na **konstruktivnem sodelovanju** z vsemi, ki lahko pripomorejo k **stabilnosti razmer in dobrobiti za ljudi**. Politična preigravanja in oviranja, ki se jih od volilnega poraza naprej poslužuje opozicija, niso del naše politike in naših vrednot.

Na **referendumih** o noveli Zakona o dolgotrajni oskrbi, noveli Zakona o RTV Slovenija in spremembah Zakona o vladi bomo torej odločali o podpori ukrepom, s katerimi koalicija želi, da dolgotrajno oskrbo dobijo vsi, ki jo potrebujejo, da javni radio televiziji vrnemo neodvisnost in da bo s spremembami zakona o vladi koalicija lahko učinkovito izpolnila svoje zaveze.

Dogodki s PŠ Štangarske Poljane

Avtorice članka: učiteljice PŠ Štangarske Poljane

KOSTANJEV PIKNIK

Gozd nam to jesen ponuja obilo dobrot, zato smo naročili še prijetno jesensko vreme in organizirali druženje za učence naše šole. Torek, 11. oktober, je bil pravi dan za to. In čisto vsi učenci so se odzvali vabilu. Učiteljice smo pripravile vodene ustvarjalne delavnice, ga. Helena Lokar Femec je pomagala pri pripravi prostora in postrežbi, g. Kralj je pekel kostanj. Učencem smo ob pečenem kostanju ponudili še domač jabolčni sok in kostanjevo pecivo. V za-

ključnem delu piknika se nam je pridružilo veliko število staršev in nekaj sestic in bratcev naših učencev. Tudi oni so poskusili dobrote, pripravljene iz jesenskih sadežev, malce poklepetali med seboj in z učiteljicami, nekateri pa so navijali pri športnih igrinah, po katerih se je naše druženje končalo.

Dejavnosti so potekale v prijetnem in sproščenem vzdušju, in čeprav smo bili na šolskem igrišču, smo za nekaj uric zagotovo vsi pozabili na šolo.

SODELOVANJE S PGD ŠTANGARSKE POLJANE IN EVAKUACIJA

V petek, 21. 10. 2022, so nas na Podružnični šoli Štangarske Poljane obiskali gasilci PGD Štangarske Poljane. Predstavili so nam delo gasilcev, nas poučili o naravnih in drugih nesrečah ter predstavili tehnike gašenja požarov.

Letošnji slogan požarne varnosti nosi naslov *»Tudi baterije lahko zagorijo«*, zato so nas poučili o nevarnostih in pravilnem ravnanju z baterijami v mobilnih telefonih, prenosnih računalnikih, električnih skirojih ... Po uvodnem delu v učilnici je bilo na vrsti aktivno učenje, kako ravnati ob morebitnem resničnem požaru v šoli. Ob zvoku sirene smo izvedli požarno vajo in se po evakuacijski poti umaknili iz šole na zbirno mesto. Evakuacijo smo izvedli v rekordno

kratkem času, a vseeno si želimo, da nas kaj takega nikoli ne doleti.

Po evakuaciji so se učenci na šolskem igrišču razdelili v dve skupini in gasilci so jim prikazali pravilno ravnanje s ponesrečenci v primeru nesreč in opremo gasilskega avtomobila. Preizkusili so se tudi v gašenju s pravim gasilskim aparatom na prah. Za konec pa so nam gasilci prikazali nevarnost nastanka požara ob neprimernem ravnanju z litij-ionskimi baterijami. Učenci so prikaz z zanimanjem opazovali in spoznali, da moramo biti zelo previdni pri rokovanju z napravami, v katerih so prisotne tovrstne baterije.

Za pomoč pri izvedbi evakuacije in predstavitve dela gasilcev se prisrčno zahvaljujemo Prostovoljnemu gasilskemu društvu Štangarske Poljane.

Vabilo k sodelovanju

Oktet Valvasor pod umetniškim vodstvom Jožeta Vidica, vabi k sodelovanju nove pevce, s pomočjo katerih želi nadaljevati svojo uspešno 36-letno pevsko pot.

Svojo pripravljenost na sodelovanje sporočite na info@oktet-valvasor.si ali astritof@gmail.com ali tel. št. 041 708-335.

Vabljeni

Jesenski nastopi MePZ Zvon

Avtorica članka: Katarina Kragelj

Sezono 2022/23 smo začeli s pevskim vikendom konec avgusta, na katerem smo se razveselili novih pevcev. Z našo zborovodkinjo Marijo Celestina smo se pridno pripravljali na naše jesenske nastope.

Najprej smo septembra prepevali na reviji odraslih pevskih zborov v Litiji, potem pa sodelovali še na zaključku Tedna vseživljenjskega učenja. Oba nastopa sta bila priložnost za druženje s pevkami in pevci iz naše okolice.

Nestrpno smo čakali gostovanji na Hrvaškem in v Avstriji. Sobota, 15. oktober, je bil lep, sončen dan, ko smo se z avtobusom odpeljali proti Umagu. Z nami sta na gostovanje odšla tudi naša domača Folklorna skupina Javorje, ki jo vodi Dunja Gorišek Simončič, in harmonikar Dušan Kotar. Prvi postanek je bil v Savudriji ob morju, kjer smo pripravili presenečenje naši rojakinji, ki tam živi že dolga leta. Z obiskom in pesmijo, ki ji je bila namenjena, smo jo zelo ganili.

Umag

V Umagu so nas pričakale pevke ŽPZ Ajda, ki deluje v okviru slovenskega društva Ajda. Program našega zbora, ki smo ga prepletili z nastopom naše folklorne skupine, je bil posvečen dnevom slovenske kulture. Nastopila sta tudi njihov zbor in folklorna skupina. V Pevskem zboru Ajda prepeva tudi naša rojakinja, ki se je še posebej razveselila našega obiska. Naše druženje smo zaključili z večerjo in prijetnim druženjem v restavraciji ob morju.

Že naslednjo soboto, 22. 10., pa smo se odpravili na sever, v Šmihel, tokrat k našim koroškim rojakom. Dan je bil deževen, a imeli smo se

Kmetijsko gozdarska zadruga Litija, z. o. o.

Pomudba velja do konca novembra 2022 oziroma do prodaje zalog.

»TOP AKCIJSKA PONUDBA«

PRODAJNI CENTER Šmartno

Tel. 01/8963-248 ali 051/227-079

Odperto od ponedeljka do petka 6:30–19:30, sobota 7:00–18:00

KRYAVICE ANTON 600 g **3.79 €** BLEJSKA SALAMA Anton **6.99 €/kg** MESNA SLANINA Kras **9.99 €/kg** DELIKATES PLEČKA Kras **6.99 €/kg** PEČENICE ANTON 480g **4.49 €**

MILKA LEŠNIK 100 g **0.89 €** OLJE SONČNIČNO 1L **2.59 €** KAVA BARCAFFE 500 g **5.69 €** SOK RIBEZ DANA 1L **0.99 €** RIBE IZOLA 5-pak **5.99 €**

DOM MARKET Šmartno

Tel. 01/8963-249 ali 051/227-069

Odperto od ponedeljka do petka 7:00–19:00, sobota 7:00–13:00

KOCKA ZA VŽIG 48 kos **0.65 €** TOČILNE ADBLUE DODATEK ZA DIZELSKA VOZILA **0.95 €/L** ZIMSKE GUME SAVA ESKIMO in OSTALI PROIZVAJALCI **AKCIJSKE CENE!** BRIKETI ZA MLADE PSE 2,5kg **8.99 €** VABA ZA MIŠI 150g **2.19 €**

DOBRODOŠLI V TRGOVINE KGZ LITJA!

*SPREMLJAJTE NAS TUDI NA FACEBOOKU

Tradicionalno prednovoletno srečanje

Avtor članka: MDI Litija-Šmartno, socialno podjetje

Tradicionalno prednovoletno srečanje bo v Gostilni Kovač, v petek, 2. decembra 2022 ob 15. uri.

Srečanje bomo organizirali ob zaključku leta za vse člane, podporne člane in prijatelje. Vabimo tudi invalide, ki še niste vključeni v naše društvo. Prispevek za člane je 20 EUR, za njihove spremljevalce pa 23 EUR. Za hrano, pijačo in glasbo bo poskrbljeno. Dobro voljo in sladke dobrote je zaželeno, da prinesete s seboj. Rezervacija velja z vplačilom prispevka v društveni pisarni.

lepo. Najprej smo se ustavili v Pliberku, kjer smo si ogledali kulturni dom in izvedeli zanimivosti o življenju Slovencev na tem območju. Peli smo na koncertu v Šmihelu, na harmoniki nas je spremljal Tomaž Kosem. Nastopila sta tudi dva domača zbora, MoPZ Kralj Matjaž in MePZ Podjuna. Na koncert sta prišla tudi naš župan Rajko Meserko s soprogo in Darko Vidic, vodja izpostave JSKD Litija, ki nas je s slovenskim društvom v Pliberku tudi povezal. Na veselem druženju po koncertu je ob spremljavi harmonike odmevala pesem. Na obeh naših gostovanjih pri zamejskih Slovencih smo bili izredno lepo sprejeti in veseli smo, da smo ponovno ponesli pesem preko meja naše domovine in stkali nova prijateljstva. Pevke in pevci se pod vodstvom naše zborovodkinje že pripravljamo na koncerte za enega najlepših praznikov, božič.

Sejem Dobrote šmarske dežele

Avtorica članka: Tatjana Polanc Kolander

Na tretjo oktobrsko soboto, 15. 10. 2022, smo v centru Šmartnega pri Litiji pripravili sejem Dobrote šmarske dežele, ki se ga je udeležilo več kot 200 obiskovalcev iz bližnjih in tudi bolj oddaljenih krajev.

Čeprav je sprva dež prizorišče nenapovedano orosil, se je vreme hitro uneslo in nam pripravilo čudovito jesensko sejmsko vzdušje, ki je trajalo od 9. do 15. ure. Obiskovalci so se družili, nekaj dobrega pojedli, na pestro obloženih stojnicah pa našli tudi unikatna darila in lokalne dobrote.

Na sejmu so se namreč z domačimi dobrotami in rokodelskimi izdelki predstavili Čebelarstvo Dremelj, Kmetija Pr' Janez, VDC Zasavje, Enota Litija, Ekološka kmetija Pr' Rakari, Kmetija Kotar, Sonja Klesanje, Barbara Dacar, Majda Hočevar, Ekokmetija Vodnjov in Cvetličarna Rožica. Za pester izbor kulinarike in pijače pa so skrbeli 6Tejst, Vafel, Pivovarna APE, ŠTUC Šmartno, OŠ Šmartno pri Litiji z odličnim praže-

nim krompirjem in pečenim kostanjem, Mesnica Mego z domačimi klobasami in zeljem ter Društvo kmetič Litija in Šmartno pri Litiji, ki so skuhale gobovo juho z žganci, ponujale pa tudi jabolčni zavitek

in piškote. Za najmlajše so z ustvarjalno delavnico skrbeli člani Kulturnega društva Podkum, z glasbenimi vložki pa so se predstavili tudi učenci Glasbene šole Bučar.

»Nevidno« pomembno okoli nas

Avtorica članka: Petra Bolha

8. fotografski natečaj ob 20. obletnici nastanka samostojne Občine Šmartno pri Litiji.

V letu 2022 Občina Šmartno pri Litiji praznuje 20. obletnico odločitve za samostojnost. Občina je velika 94 km², poleg največjega kraja, Šmartnega pri Litiji, jo sestavlja

še 54 naselij, vasi oziroma zaselkov. Kljub relativni majhnosti je občina zelo raznolika, to raznolikost pa ustvarjajo prebivalci, naravne danosti, dediščina in drugi vplivi. Občina Šmartno pri Litiji, Knjižnica Litija in Javni zavod Bogenšperk so tako letos v počastitev občinske obletnice objavili fotografski natečaj z naslovom »Nevidno« pomembno okoli nas. Cilj natečaja je izbor umetniških in kakovostnih fotografij, namenjenih promociji Občine Šmartno pri Litiji in Javnega zavoda Bogenšperk. Namen je bil pridobiti v fotografski objektivi ujeto raznolikost krajev, zaselkov in vasi, ki so del Občine Šmartno pri Litiji. Fotografi so iskali posebnosti, ki so navdih krajem, povezovalne elemente zaselkov, prvine, ki so tvarina identitete neke vasi, skupnosti. Vse-

bina fotografij je lahko živa narava (drevo, nasad, vrt idr.), lahko je kulturno oziroma umetniško delo (arhitektura, kip, trg idr.) ali pa naravna oziroma zgodovinska danost (voda, cesta idr.).

Želimo si, da bi ustvarjena dela izpričevala to raznolikost – da bi odkrivali poglede, ki niso (pre)pogosto upodobljeni – da bi nam pokazali motive, ki nas določajo, a se jih nekako ne zavedamo.

Natečaj je potekal med 1. septembrom in 7. novembrom 2022. Med vsemi prispelimi fotografijami bo strokovna komisija, ki jo določijo organizatorji natečaja, izbrala fotografije, ki bodo predstavljene na razstavi v **Krajevni knjižnici Šmartno 17. novembra 2022.**

Vabljeni k ogledu.

Šmartno pri Litiji

KRI REŠUJE ŽIVLJENJA. MOJA KRI – VARNA KRI.

ZAME, ZATE, ZA VSAKOGAR.

Daj majhen delček sebe za dobro drugega.

RKS Območno združenje Litija vabi krvodajalke in krvodajalce, da se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo

23. 11. 2022 od 7.00 do 12.00
in
24. 11. 2022 od 8.00 do 12.00

v prostorih OŠ Gradec v Litiji.

KRI je nenadomestljivo zdravilo, pri zagotavljanju krvi pa si pomagamo lahko le ljudje med seboj.

Vljudno vabljeni!

RKS OZ LITIJA

Osnovna šola Šmartno pri Litiji

BIVANJE V DOMU JURČEK V KOČEVJU

Učenci tretjega razreda OŠ Šmartno pri Litiji so prvi teden v oktobru odšli na petdnevno bivanje v ČŠOD Jurček v Kočevju. V lepem sončnem tednu so spoznavali gozd in njegove prebivalce, Kočevsko jezero, kraško jamo, se učili poiskati zvezdo Severnico in različna ozvezdja. Prav zabavno je bilo tekmovati v kvizu, v katerem so pokazali vse svoje znanje, ali pa zadeti tarčo pri streljanju z lokom ter iskati lisico po bližnjem gozdu. Da je veslanje naporno, so spoznali pri vožnji po reki Rinži. Prijetno utrujeni ter polni novih izkušenj in doživetij so se v petek vrnili v topel objem staršev.

Polona Zagorc

DOBROTE ŠMARSKE DEŽELE

V soboto, 15. 10. 2022, so se učenci udeležili sejma Dobrote šmarske dežele. V prijetnem vzdušju so na šolski stojnici ponujali pražen in pečen krompir. S pečenim kostanjem pa so se obiskovalci lahko tudi posladkali. Tudi letos so učenci zakurili ogenj in pekli krompir v žerjavi.

Hvala vsem, ki ste obiskali našo stojnico in dodali prispevek za šolski sklad.

Polona Zagorc

DRUGOŠOLCI ISKALI ZMAJEV ZAKLAD NA LJUBLJANSKEM GRADU

Ob besedi zmaj človek hitro pomisli na mitološko bitje, ki s svojo velikostjo in strašljivostjo varuje grad in morebitni zaklad. S to mislijo in velikim pričakovanjem smo se učenci in učiteljice 2. a in 2. b razreda OŠ Šmartno pri Litiji v četrtek, 6. 10. 2022, odpravili proti megleni Ljubljani. Prvi val navdušenja je požela ljubljanska vzpe-

njača. Po okrepljeni malici sta nas vodiča popeljala po gradu, kjer nam je zmaj puščal različne namige, hkrati pa nam je pripovedoval o življenju in delu na gradu v bližnji in daljni preteklosti. Veliko smo izvedeli o grajskem vodnjaku, kapeli, grajskem stolpu in tudi o grajskih ječah. Ko smo uspešno našli vse namige in spoznali vse grajske koticke, nas je na koncu res pričakal zaklad, ki ga sicer ni branil mogočni in strašni zmaj – dočakalo nas je toplo jesensko sonce. Dan je bil za vse, učence in učiteljice, nepozaben in vsi bi se ponovno z največjim veseljem podali na lov za zmajevim zakladom.

Mateja Potrebuješ Simonič

PRİČAKALO NAS JE POLETJE

V tednu od 17. do 21. oktobra 2022 smo se s petošolci OŠ Šmartno pri Litiji podali v Žusterno na našo težko pričakovano poletno šolo v naravi. V pristnem primorskem okolju in ob zelo poletnem vzdušju smo spoznavali značilnosti naše obale, obsredozemskega podnebja in rastja, se popeljali z ladjico do zgodovinskega mesta Piran in si ga dodobra ogledali. Obiskali smo tudi Luko Koper. Družili smo se na plaži, se učili, ustvarjali in se igrali. Učenci so velike energije in truda vložili v utrjevanje plavalnih veščin ter osvajali bronaste, srebrne in zlate delfine. Pri tem so bili zelo uspešni. Zadnji dan smo se podali še v Cerknico, si ogledali del Cerknškega jezera v živo in njegovo delovanje na maketi v Kebetovem hramu. Polni vtisov smo se srečno vrnili domov.

Barbara Hribar Pavli

PROGRAM MEPI NA OŠ ŠMARTNO PRI LITIJU

Na OŠ Šmartno letos pričenjamo s programom Mednarodnega priznanja za mlade (MEPI). Gre za univerzalen, svetovno priznani mladinski program, ki mladim omogoča, da v svojem prostem času, v okviru neformalnega učenja, z aktivno udeležbo na različnih področjih (prostovoljstvo, veščine, šport in pustolovska odprava) odkrijejo, razvijejo in uresničijo svoje potenciale. Tako jih spodbuja k vsestranskemu razvoju v aktivne, odgovorne in zadovoljne posameznike, ki so boljše pripravljene na izzive življenja. V program se je pogumno vključilo deset devetošolcev, ki si želijo do konca šolskega leta uresničiti zastavljene cilje in tako pridobiti bronasto MEPI priznanje.

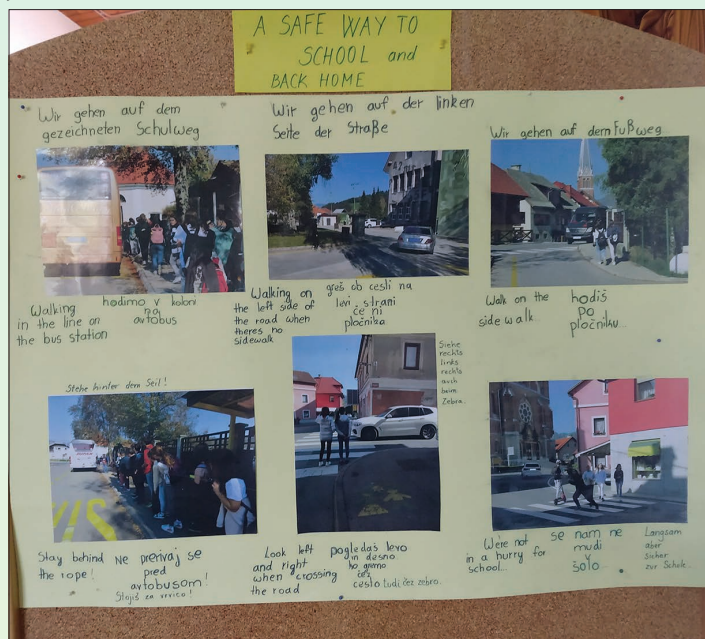
Iris Korošec Kocjan, pedagoginja OŠ Šmartno pri Litiji

S FOTOGRAFIJAMI DO VARNE POTI V ŠOLO IN DOMOV

Učenci 7. c so pri razredni uri v skupinah po tri zapisali pomembne zadeve, povezane z varnostjo učencev na poti v šolo in nazaj domov. Pri tem so upoštevali prometne znake na poti, uporabo ustaljene šolske poti, ki je označena s simbolom šole, naslikane na cesto ali pločnik. Pomislili so tudi na mlajše učence, ki spadajo v najranjivejšo skupino ljudi, saj zaradi svoje velikosti niso najbolj vidni v prometu. Tukaj so se spomnili tudi na že ustaljeno pravilo – pogledj desno, levo in spet desno ter dvigni roko v zrak, da signaliziraš vozniku tvojo namero o prečkanju ceste na zebri. Premislili so tudi, kako zmanjšati prerivanje na avtobusni postaji, kjer se lahko zaradi tega pripeti tudi prestop na cesto ali pred avtobus, ki želi ustaviti na postaji, in se zaradi tega lahko zgodi nesreča. S pomočjo vrvi lahko preprečimo prestop s pločnika postaje na cesto. To so učenci tudi preizkusili in se je metoda tudi obnesla, saj je bilo prerivanja manj in sestop z avtobusne postaje na cesto zaradi vrvi ni bil možen. Pohvalili so tudi enosmerni krožni promet avtomobilov pred šolo, saj se s to metodo zmanjša tveganje ustavljanja vozil zaradi ozke dovozne poti. Posebej so poudarili pomembnost uporabe zarisane pešpoti (z rumeno črto), ki prepreči učencem, da hodijo po dovozni poti, kjer vozijo avtomobili.

V okviru fotokrožka so učenci fotografirali različne lokacije na njihovi poti od doma do šole in nazaj. Pri tem so vključili že omenjena prometna pravila učencev 7. c razreda.

Nato so učenci ustvarili dva plakata s fotografijami, pod katere so zapisali pravila ter vsebino oziroma pomen fotografij. Učenci so jih pri uri angleščine tudi prevedli v angleščino, učenci izbirnega predmeta nemščina pa v nemščino. Tako so ustvarili plakat v treh jezikih.

Sabina Slana Cviki

SPREJEM DIAMANTNIH MATURANTOV 2022

V soboto, 8. oktobra 2022, sta predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor, in minister za izobraževanje, znanost in šport, dr. Igor Papič, v kongresnem centru na Brdu pri Kranju tradicionalno sprejela dijake, ki so na splošni ali poklicni maturi v letu 2022 dosegli vse možne točke. Na splošni maturi se letos med slovenskimi srednješolci s tem imenitnim dosežkom ponaša 22, na poklicni maturi pa 94 dijakov.

Sprejema so se udeležili tudi trije diamantni maturantje iz naše občine – **Amadej Mušič, Marija Snežna Benedičič in Matic Kremžar**. Predsednik je maturantom izročil spominsko darilo, ob tem pa jih je v slavnostnem nagovoru spodbudil, da bi svoje znanje uporabili z namenom, »da bo dobro njim, tistim, ki jih imajo radi, in tudi vsem v družbi, ki se spoda s številnimi težavami.« »Nekateri od vas utegneta najti rešitve za te težave,« je dodal in jih spomnil, da to predstavlja tudi veliko odgovornost. Zaključil je z željo, da bi čim več maturantov in maturantk namesto v tujini priložnost za udejstvovanje našlo v Sloveniji.

Danica Sedevečič

TEK DRUŽIN

V sončnem popoldnevu so se učenci 1. razreda skupaj s svojimi starši in sorodniki zbrali na šolskem igrišču. Ob glasbi so se ogreli, po ogrevanju pa so vsi skupaj pod vodstvom šmarske maratonke Mije Loc pretekli tri kroge na tekaški stezi šolskega igrišča. Sledilo je okrepčilo s sokom, piškoti in bonboni. Skupaj s starši so prvošolci igrali nogomet, odbojko idr. Ob prijetnem in sproščnem druženju otrok, staršev in učiteljic je druženje kar prehitro minilo.

Hvala vsem, ki ste bili del prijetnega in sproščene športnega druženja.

Marjana Bučar

Zvoki tamburic v Šmartnem že 130 let

Avtorica članka: Nataša Zavšek

SLOVENSKO TAMBURAŠTVO

Prve omembe tamburaških zasedb v Sloveniji zasledimo leta 1885 v Prekmurju, leta 1892 pa so društva ustanovili še v Trstu, Ljubljani, Kranju, Metliki, Celju in Šmartnem pri Litiji. Tamburaštvo je v Sloveniji postajalo tako priljubljeno, da je skoraj vsak večji kraj imel svojo tamburaško zasedbo. O razsežnosti tamburic priča izhajanje glasila **Tamburaš** od leta 1892 do 1990 ter prvi tamburaški zbornik, imenovan **Slavjanska lira**, ki je izšel leta 1900. Na Hrvaškem so prvo tamburaško publikacijo pričeli tiskati šele tri leta kasneje. K tamburaški literaturi so pomembno prispevali tudi znani skladatelji, kot so: *Stanko Premrl, Vinko Vodopivec, Emil Adamič, Radovan Gobec* in drugi. Kljub prenehanju delovanja mnogih tamburaških zasedb med in po vojnama se je na določenih območjih tamburaška tradicija ohranila ali obudila. Za ohranjanje tamburaške tradicije danes skrbi **Javni sklad za kulturno dejavnost Republike Slovenije**, ki vsakoletno prireja regijska in državna srečanja tamburašev in mandolinistov Slovenije ter organizira strokovna tamburaška izobraževanja. K prepoznavnosti tamburic prispeva tudi vse več **akademsko izobraženih glasbenikov**, ki danes vodijo tamburaške orkestre, **skladatelji**, ki pišejo skladbe in priredbe za tamburaške sestave, za velik uspeh na področju tamburaštva pa si lahko štejemo **sprejetje tamburic v javne glasbene šole** z letom 2006.

ŠMARSKI TAMBURAŠI

Prvi tamburaški zbor v Šmartnem pri Litiji je leta 1892 sestavil in poučeval **Ivan Bartl**, ki je sicer bolj znan kot učitelj, skladatelj, pevec in zborovodja. Kasnejših zapisov o delovanju te zasedbe je bolj malo, ohranjenih je nekaj fotografij, na podlagi katerih pa zagotovo vemo, da je prvotna tamburaška skupina delovala do začetka druge svetovne vojne. Leta 1983 je bila na pobudo takratne umetniške vodje Folklorne skupine Javorje **Ide Dolšek** ponovno

ustanovljena tamburaška skupina, ki se je z neprekinjenim delovanjem ohranila do danes. Takratno zasedbo je vodila **Urška Meglič**, igrali so večinoma za spremljavo Folklorne skupine Javorje. Leta 1993 je vodenje prevzel **Marjan Janežič ml.**, leta 1995 še **Janko Slimšek**, ki je napisal nekaj avtorskih skladb in priredb za tamburaše. Z letom 2002 se začne pravi razvoj tega tamburaškega orkestra. Vodenje je prevzela **Helena Vidic Lesjak** in že se je obetala prva večja sprememba za tamburaše; tedajnji **Jankovič** sistem tamburic so zamenjali z naprednejšim **sremskim kvartnim sistemom**, ki jim je omogočil poseganje po tehnično zahtevnejšem repertoarju. V času njenega vodenja je orkester dosegel šestkrat zlato in dvakrat srebrno priznanje na državnih srečanjih, **3. nagrado** na Mednarodnem tamburaškem festivalu Bisernica Janike Balaza v Novem Sadu, **gostovali** so na mednarodnih festivalih po Evropi, sodelovali na prestižnem festivalu domoljubne pesmi **Mati domovina**, pripravili **tri odmevne tematske koncerte** – koncert ljudske glasbe (Zapoj, zapleši, zaigraj), koncert filmske glasbe, koncert slovenske popevke (Ne čakaj na maj) z vidnejšimi slovenskimi solisti, vokalnimi zasedbami, zbori, plesalci in posameznimi instrumentalisti. V tem času je v orkestru aktivno sodelovalo največ članov doslej, zato so se formirale tri sekcije: celoten tamburaški orkester, tamburaška skupina Trzalica, ki so jo sestavljali najmlajši tamburaši začetniki, in mladinska sekcija, s katero se je uvedel koncert popularne glasbe **Latino Martini**. Umetniški vodja vseh treh je bila Helena, tamburaške skupine Trzalica tudi **Marjanca Vidic**, ki je v celoti pokrivala poučevanje mladih tamburašev. Uspehe in kakovost orkestra je leta 2014 prevzel in jih uspešno ohranja še danes umetniški vodja **Štefan Vidic**. Novih priznanj ni manjkalo, od uvajanja novih mladih tamburašev in sodelovanja z drugimi slovenskimi tamburaši in orkestri do najtežjega preizkusa med letoma 2020 in 2021 – delovanje kulturnega društva v obdobju koronske krize, ki je najmočnejše prizadela ravno kulturno področje. Orkester se je kljub vsem izzivom izredno izkazal, kar potrjujejo **eno srebrno** in šest zaporednih zlatih priznanj z državnih srečanj, nova **samostojna zgoščanka** iz leta 2015, na kateri je bila gostujoča dirigentka **Helena Vidic Lesjak**, ki je napisala avtorske skladbe, priredbe zabavnih del in obdelavo ljudskih pesmi ravno za ta orkester, **samo-stojni koncert** na Radiu Prvi, sodelovanje nekaterih članov orkestra v **Slovenskem tamburaškem orkestru, gostovanje** v Novem Sadu na mednarodnem tamburaškem festivalu z osvojenimi nagradami in predstavljanje slovenskih tamburašev pred Evropskim parlamentom v Bruslju. Najdlje aktivna tamburašica, **Katarina Rovšek**, ki diha s tamburaškim orkestrom že skoraj **trideset let**, je svoje misli strnila takole: »Tamburaštvo je postalo način mojega življenja. Res mi

veliko pomeni in me spremlja povsod, tudi v službi. Na začetku smo največkrat nastopali skupaj s folklorno skupino, pogosto smo jih spremljali na različna gostovanja, tudi v tujino. Najbolj mi je ostalo v spominu potovanje v Francijo, v Pariz. Če se spominjam za nazaj, je bila takrat kvaliteta inštrumentov in posledično zvok igranja slabši. Vesela sem, da je tamburaštvo v Sloveniji tako napredovalo, saj sem imela zaradi tega možnost napredka tudi sama. Veselim se še nadaljnjih muziciranja in druženj.«

KD TAMBURAŠKI ORKESTER ŠMARTNO

Kljub uspešnemu večletnemu delovanju pod okriljem KUD Folklorne skupine Javorje so si tamburaši želeli samostojnega društva. Tedanja članica in predsednica iniciativnega odbora za ustanovitev društva je bila **Marjanca Vidic**, zakoniti zastopnik novoustanovljenega društva pa **Marija Savšek**: »V čast in veselje mi je bilo konec leta 2009 prevzeti vlogo prve predsednice Kulturnega društva Tamburaški orkester Šmartno. Pobudniki ustanovitve smo prednosti samostojnega delovanja videli predvsem v večji prepoznavnosti orkestra z lastnim imenom, pridobivanju finančnih sredstev na razpisih in samostojnem vključevanju v sorodne slovenske in mednarodne organizacije.« Leta 2018 jo je nasledila **Aleksandra Bratun**, od letošnjega leta pa društvu predseduje **Manca Murn**. V letu 2020 smo prejeli jubilejno priznanje Občine Šmartno pri Litiji za deset let samostojnega delovanja na področju instrumentalne glasbe.

TAMBURAŠI DANES

Tamburaštvo v Šmartnem ima brez dvoma pomembno mesto v kulturni tradiciji kraja. Interna evidenca zadnjih štiridesetih let nam pove, da se je v tem času skupno zvrstilo **več kot 100 aktivnih** šmarskih tamburašev, če zraven prištejemo še »pomočnike« pridemo krepko čez **120 tamburašev**. Vključno s solisti in vsemi, s katerimi smo si delili odrske luči, hitro dosežemo število **200 tamburaških navdušencev**.

V letošnjem letu je tamburaško društvo po dolgih desetletjih vadenja v prostorih Osnovne šole Šmartno pri Litiji in hranjenju društvene lastnine pri posameznikih doma pridobilo lastne prostore s pomočjo **Občine Šmartno pri Litiji** in **Javnega zavoda Bogenšperk**. Zdaj si prostore delimo še z **MePZ Zvon** v stavbi Knjižnice Šmartno. Zahvaljujemo se vsem za sodelovanje in iska-

nje ugodne rešitve za tamburaško društvo, nadejamo se dobrih medsosedskih odnosov in uspešnega sodelovanja še naprej. Lastni prostori ob letošnjem visokem jubileju tamburaštva v Šmartnem imajo toliko lepši in žlahtnejši pridih.

Trenutni umetniški vodja Štefan Vidic po-doživlja svojih **devet let vodenja orkestra**: »Tamburaštvo me spremlja že od malih nog, saj so vsi moji domači sodelovali v orkestru. Prisoten sem bil na vajah, še preden sem se zavedal, da bo nekoč ta orkester moj redni

življenjski spremljevalec. Leta 2006 sem uradno postal član orkestra, v katerem sem zelo užival. Ko se mi je pripetila nezgoda v letu 2011, sem moral tehtno premisliti, kako bom lahko igral in kaj je moja prednost v dani situaciji. Nikoli nisem razmišljal, da bi zaradi tega opustil tamburaše, temveč kako se bom prilagodil in po najboljših močeh sodeloval. Leta 2014 sem prevzel zelo kvaliteten orkester, s katerim sem kot vodja rasel tudi sam. Vse skupaj bi bilo težko izvedljivo, če ne bi starejši člani pomagali novim in mlajšim predajali

znanje. Hvala vsem članom, ki se nikoli niste ozirali na svoje znanje kot na privat lastnino in ste ga bili vsakokrat pripravljeni podeliti z novimi člani. Vsako leto je polno izzivov, veseli me, da s skupnimi močmi uspemo te izzive premagati ali pa se vsaj prilagoditi časom, v katerih živimo. Upam in želim si, da se bomo tamburaši še naprej uspešno izboljševali in trudili za to dolgoletno tradicijo v našem kraju, predvsem pa, da si bomo stali ob strani, bili iskreni en do drugega in nikoli pozabili na dejanja posameznikov.«

Novi RTG prostori v ZD Litija

Avtorici članka: Jožefa Kežar, dr. med. spec. gin., direktorica ZD Litija in por. Ljudmila Pavlin, dipl. inž. radiol.

Z veseljem vas obveščamo, da smo v Zdravstvenem domu Litija 21. 10. 2022 ponovno odprli prenovljene RTG prostore z novimi naj sodobnejšimi aparati za RTG skeleta ter ortopan. Gre za dve pomembni investiciji, s katerima bomo občanom in občankam obeh občin omogočili boljše RTG obravnave pri zobozdravstvenih ter zdravstvenih stori-tvah.

Pred montažo novega RTG aparata in ortopana je bila potrebna celovita prenova prostora. Potekala je od avgusta do začetka oktobra 2022. Skupna vrednost investicije je 381.877,00 €.

Aparat za RTG skeleta, podjetja GE, katerega zastopnik je GH Holding, je najnovejši v tem segmentu RTG diagnostike. Omogoča vse vrste slikanja za potrebe pacientov v ambulantah družinske medicine, otroškem in šolskem dispanzerju, NMP ter ortopedski, kirurški in pulmološki ambulanti. Z najnovejšo digitalno tehnologijo bomo pacientom zagotavljali največjo varnost pred sevanji ter vrhunsko kvaliteto RTG posnetkov. Istočasno smo se v ZD Litija odločili za nakup aparata za ortopan, ki nam omogoča

pregledno sliko zgornje in spodnje čeljusti ter dela sinusov. Poleg novih aparatov je kupljen tudi novi računalniški sistem za shranjevanje RTG slik (PACS), preko katerega bo možnost zunanje in notranje pove-

zave dostopa do slik.

V Zdravstvenem domu Litija se iskreno zahvaljujemo podjetjem GH Holding, Dentalia, Fuji Film, Anmax Litija, Ventilacije – Merzel Boštjan za sodelovanje in izvedbo.

Izvolite (v) knjižnico!

Avtorici članka: Andreja Štuhec, Aleksandra Mavretič

V mesecu novembru, ki je med ljudmi najmanj priljubljen, imamo splošne knjižnice svoj praznik, svoj dan. To je 20. november, ko želimo svojim uporabnikom, lokalni skupnosti in ustanoviteljem pokazati, da obstajamo, delujemo, dajemo in vplivamo na kvaliteto življenja slehernika in skupnosti. V slogu volitev vam ponujamo svoj program: Izvolite (v) knjižnico!

SLAVNOSTNA PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Ob praznovanju praznika Občine Šmartno pri Litiji sodeluje tudi knjižnica; slovesno bo, saj bo Občina podelila priznanja. Prireditev Tam, kjer sem doma, bo v četrtek, 10. novembra ob 19. uri v Kulturnem domu Šmartno. Nagovoril nas bo sokrajan, Jože Vidic, prvak ljubljanske opere in predsednik sveta JZ Bogenšperk, prepelale nam bodo pevke Društva Laz ob svoji 10. obletnici delovanja. Na prireditvi nas bodo razveselila tudi ročna dela Šmarskih vezilj, ki so ustvarjale na temo naglavnih vezenin.

V tednu splošnih knjižnic (14.–18. 11.) bomo pripravili ure pravlji za naše najmlajše v vseh izposojevališčih knjižnic: 14. 11. na Vačah, 15. 11. v Litiji, 17. 11. v Šmartnem in 18. 11. v Gabrovki – povsod ob 18. uri.

ENIGMA PLEČNIK

Odrasle ljubitelje kulture, predvsem pa arhitekture vabimo na posebno predavanje oziroma predstavitev arhitekta Jožeta Plečnika z namenom počastitve 150. obletnice njegovega rojstva. Pripravili ga bomo v Knjižnici Litija v torek, 15. 11., ob 19. uri. Dogodek z naslovom: Enigma Plečnik; razmišljanje o mojstru Plečniku, spomeniku in arhitekturi nam bo pripravil univ. dipl. inž. arh. Mark Boltin.

RAZSTAVA NATEČAJNIH FOTOGRAFIJ

Šmarski občinski praznik bo počastila tudi fotografska razstava 8. natečaja: Nevidno pomembno okoli nas. Odprtje bo v četrtek, 17. 11., ob 19. uri v Knjižnici Šmartno. Spoznali bomo nagrajene avtorje in njihove fotografije; razstava bo na ogled do 30. januarja 2023.

TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC
14. DO 18. NOVEMBER 2022

IZVOLITE (V) KNJIŽNICO!

- ☑ Povsod smo in za vse.
- ☑ Varni, zanesljivi, odprti za raznolikost in ustvarjalnost.
- ☑ Prijazni in polni znanja
odgovorimo na vsa vaša vprašanja.

SREČANJE Z JOŽETOM SEVLJAKOM, OB 80-LETNICI ROJSTVA

V vse kraje države, pa tudi prek meja, je Jože Sevljak ponesel besedo o domačem kraju in ljudeh. Številne pravljice, ki so izhajale v Galebu v Trstu, pa otroške, mladinske knjige in knjige za odrasle so obogatile mnoge knjižnice, domove. Jože Sevljak je v svoji karieri od učitelja, ravnatelja OŠ Šmartno do direktorja Zavoda za izobraževanje in kulturo Litija ustvarjal za prihodnost. Pesnik, pisatelj, ljubiteljski slikar je od nekdaj zavezan kulturi in besedi in na tak način bomo praznovali tudi njegov 80. rojstni dan. Pripravili bomo literarno-glasbeni recital, ki bo v torek, 22. 11., ob 19. uri v Knjižnici Litija.

POGLED V DECEMBER ...

Ker pa so zadnji dnevi in tedni leta že skoraj tu, se že pripravljamo na decembrske dogodke. Ta veseli dan kulture bomo praznovali v petek, 2. 12., ob 18. uri v Knjižnici Litija. Tudi tokrat bo z nami društvo LILA z razstavo izdelkov članov društva ter pesniški recitalom Silvo Karo, po Andreju Štremflju drugi dobitnik zlatega cepina za življenjsko delo. Silvo Karo bo gost v Knjižnici Šmartno 8. 12. ob 19. uri. December je praznični mesec, zato smo na Približevanja povabili najbolj znanega župnika v Sloveniji, Martina Goloba. V Kulturni center Litija bo prišel 12. 12. ob 19. uri.

MESARIJA FRTICA

KRVAVICE
PEČENICE
JETRNICE
KOŽNATE

LEVSTIKOVA UL. 14, LITIJA
TEL. 01/899-50-90

Velik uspeh Šmarskih vezilj

Avtorica članka: Katarina Kragelj

Šmarske vezilje, ki že dolga leta delujemo v okviru DU Šmartno pri Litiji, smo se tudi letos udeležile mednarodnega festivala vezenin v Velenju, ki poteka vsake dve leti. Letošnja tema so bila vezena naglavna pokrivala.

V petek, 21. oktobra 2022, smo se tri članice skupine odpeljale proti Velenju s polnim avtom prelepih vezenin. Razstava je vsako leto v Rdeči dvorani, kjer se zbere veliko društev iz Slovenije in tujine, tokrat iz Srbije, Italije in Madžarske. Kar nekaj ur smo pripravljale razstavo, naprej tekmovalni del, v katerem smo razstavile enajst naših izdelkov, potem pa smo razstavile še precej izdelkov, ki so nastali v dveh letih, ko je zaradi epidemije festival odpadel. Letos je organizacijo festivala prevzel Mestni muzej Velenje in je to nalogo odlično opravil.

V soboto se je na razstavo odpravila skupina naših vezilj, ki se je zelo razveselila uspeha. Štefka Fašing je za svojo prelepo izvezeno pečo prejela drugo nagrado. Vse vezilje,

ki smo vezle šale, pa smo prejele priznanja. Naši članice Štefki iskreno čestitamo in ji želimo še veliko prepletenih nitk in veselja ob tem.

En del naših vezenin, vključno z naglavni pokrivali, bomo razstavile v naši kulturni dvorani ob šmarskem občinskem prazniku v četrtek, 10. novembra 2022.

»Petdeset čudovitih let«

Avtor članka: Uroš Pušnik

V nedeljo, 16. oktobra 2022, je v župnijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji obhajal ponovitev svojega zlatomašnega jubileja g. Franc Kadunc, ki je bil župnik v šmarski fari med letoma 1990 in 2001. V župniji Šmartno pa je bival že tri leta prej, saj je takrat vodil župniji Primskovo in Javorje.

Še kako mogočno je zadonela iz grl šmarskih pevcev vstopna pesem *Zlatomašnik bod' pozdravljen*, ko je pred daritveni oltar stopil zlatomašnik v spremstvu domačega župnika g. Marka Mohorja Stegnarja in ministrantov. In spomini so privreli na dan ... »Tu se je vedno veliko in lepo pelo,« je poudaril zlatomašnik in dodal, da mu je bivanje v dolini šmarski bilo v veliko veselje, saj »sem poskušal deliti ljubezen vsem in vi ste mi ljubezen vračali!« Petdeset čudovitih let njegovega duhovništva bi, kot pravi zlatomašnik, ozaljšal s petimi zlatimi medaljami, ki bi jih podelil: najprej Bogu za vztrajnost in razločen klic v duhovništvo, drugo bi podelil Mariji, saj ga je še kot nerojenega zaupala mama Mariji Pomočnici na Rakovniku v Ljubljani in tako so ga v teh petih desetletjih spremljale duhovniške službe tudi po mnogih Marijinih župnijah. Tretjo medaljo bi podelil gibanju Marijino delo, kjer je utrjeval svoje poslanstvo in kjer je spoznal, da je trpljenje največja Božja ljubezen, četrta medalja bi pripadala družini, tako rodni – verni mami ter pokončnemu očetu – kakor tudi stanovski, ter zadnjo peto bi podelil škofu, saj mu je vseskozi zaupal župnije, kjer so živeli čudoviti in plemeniti ljudje,

otroci in mladina pa so se radi zbirali okrog njega. Ob koncu sv. maše so se mu za neizbrisen pečat njegovega delovanja v šmarski fari zahvalili predstavniki župnije, roko v pozdrav pa smo mu lahko podali prav vsi v prijetnem druženju pred cerkvijo po slovesnosti. Zlatomašnik, Bog vas živi!

Srečanje starejših krajanov v KORK Jablanica

Avtor članka: Odbor KORK Jablanica

Lani smo si ob slovesu obljubili »ob letu osorej«, se vidimo spet! In glej, leto je naokrog in v nedeljo, 23. oktobra 2022, smo imeli srečanje v Pustovem mlinu.

»Jesen že kaže svoje čudovite barve, čeprav so bili zadnji dnevi še prav poletni. Prostovoljke KORK Jablanica smo bile v času epidemije, kot tudi sicer, pripravljene nuditi pomoč. Zavedamo se, kaj pomenijo povezovanje ljudi, naklonjenost in pomoč sočloveku, pozornost in prijazna beseda. Želimo, da se imate danes lepo in med seboj malo pokramljate,« je med

drugim povedala predsednica KORK Jablanica Ivana Poglajen. Pozdravni nagovor je imel g. župan Rajko Meserko, ki je še posebej pozdravil in izpostavil skrb za starejše v projektu Starejši za starejše. Omenil je e-oskrbo in prevoz Sopotnik za vse, ki ostanejo sami in jim le to omogoča kvalitetnejše in brezskrbno življenje. Veseli smo, da se je našemu povabilu odzvala ga. Vida Lukač, ki je izčrpano pripravila strokovno predavanje o raku na debelem črevesju. O bolezni ne govorimo radi, vendar, žal, rak ne izbira. Ge. Vidi se najlepše zahvaljujemo za koristne informacije. Naša tradicija je, da najprej izvedemo zdravstveno izobraževanje, po kosilu pa sledi petje in veselje ob zvokih harmonike Urha Rožine, za kar se mu tudi lepo zahvalimo. Utrinke našega srečanja vsako leto v fotoaparatu ujame g. Marko Samec, ki nam omogoči, da je naše srečanje popolno. Hvala tudi njemu. Kaj naj vam še povemo? Imeli smo se lepo in upamo, da se v naslednjem letu zberemo še v večjem številu.

10-DNEVNI SKLEP ŽUPNIJSKEGA MISIJONA 11. – 20. NOVEMBER 2022

VI JIM DAJTE JESTI

(Mt 14,16)

Vsi ljudje dobre volje! Dobrodošli na dogodkih, ki se bodo odvijali v okviru župnijskega misijona v Šmartnem pri Litiji.

Petek, 11. november:

- 18.00: sv. maša z nagovorom misijonarja

Sobota, 12. november:

- 8.00-18.00: dan celodnevnega češčenja v cerkvi
- 17.45: sklep češčenja z litanijami, blagoslovom in sv. mašo
- 19.00: mladinski verouk z misijonarji (zgornja veroučna učilnica)
- 19.00: srečanje z župnijskimi sodelavci (mežnarja)

MARTINOVA NEDELJA, 13. november:

- Nagovor misijonarja pri vseh nedeljskih mašah (Šmartno: 7.00 in 10.00, Javorje: 8.30)
- 11.15: Blagoslov vina in trte na župnijskem vrtu

VSAKODNEVNI PROGRAM OD PONEDELJKA DO PETKA

- 9.00 sv. maša in hvalnice (priložnost za spoved ali pogovor)
- Misijonarji bodo navzoči pri vseh veroučnih urah
- Popoldne: obiski po domovih (prijave: 031 721 747)
- 18.00 sv. maša (priložnost za spoved ali pogovor)

Župnija Šmartno
pri Litiji

POSEBNOSTI OB POSAMEZNIH DNEVNIH

Ponedeljek, 14. november:

- 19.00: pričevanjski večer: misijonarki s. Anja in s. Liza

Torek, 15. november:

- 19.00: obisk pokopališča v Šmartnem

Sreda, 16. november:

- 9.00: sv. maša z bolniškim maziljenjem za starejše, bolnike in invalide (za prevoz pokličite 041 662 814)
- 19.00: okrogla miza z naslovom Bogastvo Cerkve (v zgornji veroučni učilnici)

Četrtek, 17. november:

- 19.00: slavljeni večer v cerkvi s skupino 2Ribi5Hlebov (slavljenje, pričevanje in adoracija)

Petek, 18. november, dan posta ob kruhu in vodi:

- 19.00: večer z zakoncema: Melita in Gregor Čušin (v Kulturnem domu Šmartno)

Sobota, 19. november:

- 8.00: moški in ženski zajtrk (Gostilna pri Mačku)
- Popoldne: obiski po domovih (prijave: 031 721 747)
- 18.00: sv. maša z nagovorom misijonarja

Nedelja, 20. november:

SLOVESNI SKLEP MISIJONA

- Skupna sv. maša za celotno župnijo ob 9.00 v Šmartnem. Po sv. maši pogostitev pri cerkvi.

Župnija Šmartno pri Litiji

Več informacij: zupnija.smartno.pri.litiji@rkc.si, 031 721 747

50 let Območne obrtno- podjetniške zbornice Litija

*Povezani
smo močnejši*

**OBMOČNA OBRTRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA LITIJA**

Avtorica članka: Rosana Škulj

28. junija 1972 je bil sklican ustanovni občni zbor takratnega združenja samostojnih obrtnikov, gostincev in avtoprevoznikov v občini Litija. Sprejeli so sklep za odcepitev od zasavskega združenja in ustanovitev samostojnega združenja v Litiji.

Prepričani so bili namreč, da bodo združeni močnejši in bolj slišani. Petdeset let je minilo od takrat. OOO Litija, naslednica takratnega združenja, pa še vedno uresničuje takrat zastavljene cilje; zastopa interese članov, jim svetuje, jih informira in izobražuje. Zbornični jubilej so obrtniki in podjetniki obeležili v petek, 14. 10. 2022, v Dvorani Pungrt v Šmartnem pri Litiji.

Več kot 220 se jih je zbralo na slovesnosti ob 50-letnici OOO Litija. Uvodoma jih je pozdravil njen predsednik **Simon Lokar**, ki je med drugim poudaril, da se zbornica vseskozi trudi na vse možne načine pomagati obrtnikom in podjetnikom. Poudaril je povezovanje obrtnikov, ki je ključnega pomena. Obrtniki in podjetniki so

v preteklosti premagali nemalo težav in ovir: osamosvojitve, izguba trgov, finančna kriza 2008, pandemija ... Pred nami se izrisuje energetska in finančna kriza, vendar je prepričan, da bomo ob vseh pridobljenih izkušnjah izšli še močnejši, saj imamo pridne, vztrajne obrtnike in podjetnike ter našo krovno organizacijo, ki je pomemben sogovornik države.

Sledil je pozdravni govor predsednika Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije gospoda **Blaža Cvara**, ki je spregovoril o trenutnih aktivnostih zbornice glede davčne in delovne zakonodaje, normiranih odhodkov ter visokih cen energentov. Čestital je zbornici za visok jubilej, prav tako tudi vsem prejemnikom priznanj. Čestitkam sta se pridružila tudi oba župana, **Franci Rokavec** iz Litije in **Rajko Meserko** iz Šmartnega pri Litiji.

Na slovesnosti so bila podeljena tudi zbornična priznanja naslednjim prejemnikom:

Za dolgoletno članstvo v OOO Litija: Agrogradnja, d. o. o., Drago Balant, Boštjan Bokal, Natalija Borišek, Deha 5, d. o. o., Vlado Djukić, Franc Dobravec, Janez Dragar, Fammit, d. o. o., Roman Hribar, Lado Jerič, Damjan Kastelic, Stanko Kodrin, Franc Kos, Robert Kristan, Anton Lah, Robert Logar, Simon Lokar, Igor Majcen, Makplast, d. o. o., Franc Martinčič, Gorazd Mlakar, Molson elektro, d. o. o. Litija, Edvard Novak, Franci Pavlin, Marija Pestotnik, Boris Planinšek, Marjan Planinšek, Drago Repovž, Zvonko Resnik, Rudi turs, d. o. o., Anton Soklič, Irena Šega, Tipsu, d. o. o., Renata Tomažič, Trgograd, d. o. o. Litija, Janez Trpin in Tomaž Upelj

Za dolgoletno delovanje v organih zbornice: Drago Balant Priznanje je podelil tudi predsednik OZZ Blaž Cvar. Ob tej priložnosti je OOO Litija podelil posebno priznanje.

Uradni del slovesnosti sta s popevkarskim izborom pesmi popestrila operni pevec, baritonist, član Slovenskega okteta, gospod Darko Vidic, ki ga je spremljal odlični vsestranski glasbenik Marko Krebs. V družabnem delu prireditve je za kulinariko poskrbel Marko Kovač z ekipo, za glasbeno vzdušje pa ansambla Lesarji ter Osvajalci.

Nagradna igra Mesarije Frtica ob posebnem jubileju

Avtorica članka: Nataša Smrekar

8. septembra smo v Mesariji Frtica praznovali 30 let obstoja. Ob tem posebnem jubileju smo pripravili veliko nagradno igro, katere glavna nagrada so bili boni v vrednosti 1.000,00 eur za nakupe v naši trgovini v Litiji na Levstikovi ul. 14.

Podelili smo tudi nagrade manjših vrednosti, in sicer darilne bone v vrednosti 30,00 eur (10), paket treh čili omak podjetja **6Tejst** (10), majice Frtica (10) in predpasnike Frtica (5).

Dobitnike nagrad si lahko ogledate na spletni strani **frtica.si**.

Vsem sodelujočim se iz srca zahvaljujemo za sodelovanje in pozivamo tiste, ki nagrade še niso prevzeli, da se oglasijo pri nas v času obratovanja od torika do petka med 8. in 18. uro, v soboto med 7. in 13. uro ter v ponedeljek med 8. in 15. uro.

Čestitamo vsem nagrajencem!

Pogled na delo Občinskega sveta Občine Šmartno pri Litiji

Avtorica članka: Darja Gorše

Pred štirimi leti sem se odločila, da se pridružim listi nestranskih kandidatov in na lokalnih volitvah kandidiram za občinsko svetnico. Pozitivno sem bila presenečena, da so volivci v meni prepoznali nekoga, ki bo aktivno sodeloval pri oblikovanju prihodnosti v naši občini in mi tako namenili zadostno število glasov za izvolitev. Vsem takratnim podpornikom se najlepše zahvaljujem.

V programu naše liste smo takrat predstavili naše skupne prioritete in želje po spremembah. Med drugim smo zapisali tudi:

- želimo si profesionalnega župana;
- potrebno je zgraditi nov vrtec;
- starejšim občanom želimo zagotoviti brezplačni prevoz do institucij ali prometnih povezav;
- potrebno je spodbujati podjetništvo med mladimi;
- potrebno je označiti kolesarske poti v naši občini;
- izboljšati je potrebno opremljenost vrtcev in šol z igrali;
- potrebno je zgraditi avtobusna postajališča in zgraditi varne pešpoti za vse generacije;
- želimo, da se postavijo fitnesi na prostem in se zgradi še kakšno otroško igrišče;
- želimo, da se prisluhne potrebam in predlogom občanom.

Nekatere izmed prioritet, ki smo si jih takrat zadali, so se tudi uresničile in izvedle. Seveda teh rezultatov ne bi bilo brez pripravljanja na seje, spodbujanja, opozarjanja, kritiziranja in rednega sodelovanja v razpravah. Vsak od svetnikov naše liste se je aktivno boril za napredek, ne samo v svoji enoti, ampak v celotni občini. Menim, da je bila naša svetniška skupina v tem mandatu dovolj uspešna in aktivna, čeprav so bile proti slabim odločitvam nekajkrat dvignjene samo naše roke.

Ob koncu mandata sem spoznala, da v občini Šmartno pri Litiji, ki ima približno 5800 prebivalcev, v občinskem svetu ne bi smelo biti koalicije, opozicije, naših, vaših. Z visoko politiko naj se ukvarjajo na državnem nivoju. Pomembno je, da ima odgovorni, vodilni – župan s svojo ekipo – vizijo za razvoj občine na vseh področjih in izdela kvaliteten večletni program, ki bo

ugoden za vse generacije občanov in občanov, za vse krajevne skupnosti, kraje, vasi, zaselke. Verjamem, da bodo take vizije in načrte vsi svetniki pozdravili in tudi podprli, četudi kdaj s svojimi pripombami. Še manj pa v občinskem svetu potrebujemo večinska dogovarjanja vnaprej in različna »podmizna« potovanja listkov s sporočili. Vseh šestnajst svetnikov so izvolili občani, krajani, zato je si tako oni kot tudi mi za služimo pravočasne in prave informacije ter odkrito besedo nad mizo.

V občinskem svetu naj sedijo predstavniki, ki se bodo znali pogovarjati, dogovarjati, dogovoriti in ki bodo večinsko podprli pametne odločitve in kvalitetne projekte za ustrezen razvoj naše občine.

Hvala za zaupanje!

POSTANI ROKOMETAŠ

Vse fantje od 1. do 9. razreda OŠ in dekleta od 1. do 5. razreda OŠ, ki jih zanima ROKOMET, VABIMO, da se vpišejo v ROKOMETNO ŠOLO.

Vpišete se se lahko preko e-pošte info@rdsmartno.si ali pa se oglasite na enemu od treningov mlajših selekcij RD HERZ ŠMARTNO v Dvorani Pungrt.

Za več informacij pokličite na mobilne številke:
 - starejši dekci (2008/09): 041-635-201 Robert Šafarič
 - mlajši dekci (2010): 031-766-215 Filip Gradišek
 - mlajši dekci (2011): 041-941-493 Jaka Keše
 - mlajši dekci (2012): 040-357-255 Jani Peterlin
 - mini rokomet (2013/14): 040-820-974 Tanja Oder
 - osnovna selekcija (2015 in ml.): 031-359-836 Aleš Smejc

VPIŠI SE ZDAJ

::: :::

040 629 384

splošne informacije

O šmarskem vrtcu še z druge perspektive

Avtorica članka: Karmen Sadar

Ideje o novem vrtcu izhajajo že iz leta 2011, ko je bil izdelan prvi idejni projekt za osem oddelkov. Drugi, leta 2014, je imel že 10 oddelkov in skupno kuhinjo za OŠ Šmartno pri Litiji. Takrat se je razmišljalo zgolj o lokaciji pri kulturnem domu.

V letu 2016 se je pristopilo k izdelavi novega idejnega projekta, tokrat na lokaciji pri OŠ Šmartno, saj so se iskale rešitve za takrat že

perečo problematiko neustrezne šolske kuhinje in jedilnice, predvideni pa sta bili še dve učilnici za šolo. Leta 2017 je bila idejna rešitev, ki je prestala mnogo usklajevanj, sprejeta, v zadovoljstvo šole in vrtca. Ideja je predvidevala podzemna parkirna mesta, jedilnico za šolo, kuhinjo za vrtec in šolo ter 14 oddelkov vrtca v dveh nadstropjih. Občina je začela postopek spremembe namembnosti zemljišča pri šoli, ki je bilo v večinski lasti župnije Šmartno. Avgusta leta 2020 je sprememba namembnosti stopila v veljavo, torej je bila gradnja s tega vidika omogočena.

Februarja leta 2021 je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) objavilo razpis za sofinanciranje gradnje vrtcev, rok za oddajo vloge je bil en mesec. Takrat se je vodstvo Občine začelo intenzivno pogajati z župnijo Šmartno za nakup potrebnega zemljišča v izmeri 6000 m². Ker so bila pogajanja neuspešna, se je vodstvo Občine odločilo, da na razpis prijavi gradnjo vrtca pri kul-

turnem domu, za kar je bil na hitro izdelan nov idejni projekt. Že takrat je bilo ugotovljeno, da zemljišče pri KD Šmartno ni dovolj veliko (potrebno je namreč upoštevati državne normative), zato je bil prijavljen projekt z le 12 oddelki. Ker so se zadeve odvijale tako hitro, ni bila izdelana nobena strokovna ekonomska analiza umeščanja objekta na novo lokacijo, na podlagi katere bi temeljila sprejeta odločitev. Prijava na razpis je bila uspešna in Občina ima do konca leta 2023 zagotovljenih 1.172.000 EUR.

Sledil je postopek izbire izvajalca. Vodstvo Občine se je odločilo, da se izvajalec izbere po t. i. »rumeni knjigi«, kar pomeni, da izbrani izvajalec sam izdelava idejno rešitev na podlagi zahtev naročnika in sam pridobi gradbeno dovoljenje (mimogrede, pozorni bralec bo ugotovil, da je bila idejna rešitev že izdelana). Skratka, naročnik (občina) najprej preverja, koliko podjetij v Sloveniji lahko izgradi vrtec po njenih zahtevah, potem izloči tiste, ki tega ne morejo, in med tistimi, ki ustrezajo vsem kriterijem (v našem primeru samo eden), izbere najcenejšega in z najboljšo idejno rešitvijo – povedano zelo poenostavljeno. Za primer, v Litiji je Občina Litija za novi vrtec posebej izbrala izdelovalca projektne dokumentacije in posebej gradbenika, kar je zagotovo cenejše, saj je veriga »sodelujočih« krajša.

Torej, Občina je prejela eno ponudbo, ki je bila previsoka z vidika izbire objave – vrednost je bila tako visoka, da bi Občina morala razpis razveljaviti in ga objaviti na Evropskem portalu javnih naročil. Tega ni storila, pač pa je ponudniku zmanjšala obseg del (izločila je celotno notranjo opremo vrtca in kuhinje ter zunanji igral, čeprav je z vidika zakonodaje to nedovoljeno in predstavlja drobljenje javnega naročila) in s tem dosegla sprejemljivo ceno, za vse ostalo pa bo morala objaviti dodatni razpis. O višini lahko le špekuliramo. Občina je konec avgusta 2022 podpisala pogodbo z izvajalcem, tako le-ta lahko prične z delom, torej s postopkom pridobivanja gradbenega dovoljenja, kar lahko pomeni tudi več kot leto dni do gradnje. Pri tem pa se postavljajo še določena vprašanja:

- na območju pri KD Šmartno bo zgrajenih več stanovanjskih kompleksov;
- PGD Šmartno ima izdano dovoljenje za gradnjo novega gasilskega doma z dovozno cesto pri spomeniku, kar pomeni, **da bodo otroci iz vrtca hodili na igrišče čez cesto**;
- v veljavo bo stopila nova poplavna študija, ki bo mnogim potencialnim graditeljem lahko prekrizala načrte, tudi šmarskim gasilcem, če bodo primorani v spremembo že pridobljenega gradbenega dovoljenja;
- na Ustju se bo gradila zožitev državne ceste, promet na tem območju še ni celostno urejen; mimo sedanjega vrtca poteka edina varna in najkrajša šolska pot za učence in varna povezava s centrom Šmartnega za vse prebivalce Ustja – ne pozabimo,

da ima tudi ta pot zgodovinski pomen, ki ga ne smemo zane-mariti kljub moderni ureditvi oz. če želimo spodbujati manjšo uporabo avtomobilov;

- odvzem zelenih površin na Ustju (Sokolsko igrišče, ki ima za mnoge generacije Šmarčanov že kulturni pomen);
- in, kar je bistveno, **vprašljiva je zadostna velikost zemljišča za tako velik objekt**, na kar je opozoril že izvajalec v idejni zasnovi, s katero se je prijavil na javni razpis in bil izbran.

Vse naštetu lahko bistveno podaljša postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja, če zanemarimo dejstvo, da se na tem območju dejansko skoraj »ne bo dalo dihati«. Ampak z vsemi temi težavami se **bo pač moral ukvarjati izvajalec**, kakor bo vedel in znal, ne Občina ali župan. No, priznati pa je treba, da je Občina že izgradila parkirišča, ki bodo menda namenjena tudi vrtcu, in da se bo začel risati projekt priključka na obvoznico, ki bo glede na število izvozov kmalu postala navadna ulica.

Z gradnjo vrtca pri KD Šmartno pa še vedno **ostaja nerešen problem kuhinje in jedilnice ter novih učilnic v OŠ Šmartno**. Kuhinja svoje podobe že 50 let ni bistveno spremenila; učenci nižjih razredov kosila jedo v učilnicah, starejši se drenjajo, zdravstvena inšpekcija že več let grozi z zaprtjem. Vodstvo Občine vidi rešitev v novem prizidku pri šoli. To pomeni novo gradbišče, nove postopke, dodatne finančne vire ..., lahko bi rekli **skoraj neizvedljivo glede na proračunske zmožnosti Občine**.

To so ugotovitve, ki temeljijo na pisnih argumentih, in ne izmišljotine in na vse to so bili odločevalci večkrat opozorjeni.

Trenutna rešitev naj bi sicer omogočila sofinanciranje investicije s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki je bilo prestavljeno v leto 2023, vendar je prostorsko in ekonomsko nepregledna in nevzdržna. Še vedno pa manjka tudi zakonsko predpisana investicijska dokumentacija (predinvesticijska zasnova, investicijski program), ki je podlaga za sprejemanje odločitev (tudi podlaga za odločanje občinskega sveta) in podpisovanje pogodb z izvajalci.

Z gotovostjo in na podlagi izkušenj lahko trdim, da je bilo od leta 2017 dovolj časa, da bi se do razpisa MIZŠ lahko kvalitetno pripravili, lahko bi pridobili zemljišče, z gradnjo bi lahko začeli prej in verjetno ceneje. Bojim se, da odločitev o gradnji ni dovolj premišljena in bo za Šmartno pomenila dolgoročne posledice, tako finančne kot prostorske, škodo pa bo težko popraviti.

In rešitev? Gradnja vrtca pri OŠ Šmartno. Nakup zemljišč, ureditev parkirišč pod šolo in gradnja po projektu iz leta 2017, ki je zaenkrat še vedno bolj dodelan kot trenutna idejna rešitev. Prepričana sem, da je projekt mogoče izvesti hitreje kot gradnjo na trenutno aktualni lokaciji pri Kulturnem domu Šmartno. Je pa potrebno zavihati rokave, malo skloniti glavo in včasih uporabiti zdravo kmečko pamet. V preteklosti je to delovalo. Tudi danes lahko.

Naš dom danes

Avtorica članka: Urška Fele

Spominjam se sončnega dne pred dvema letoma, ko sem se po opravljenem študiju v Belgiji vrnila nazaj v svoj rodni kraj – Šmartno pri Litiji. Sedela sem ob skodelici kave in si sama pri sebi rekla: »Končno doma – tam, kjer se je čas ustavil. Še ljudje so ostali isti, kot so bili.«

Danes so moja opazovanja žal še vedno enaka. Res je, ne smemo pozabiti na manjše spremembe, kot so vedno razdrobljeno obnavljanje cest, kakšna nova zgradba in kakšna prazna več, vedno pa se seveda pripravljajo pomembni projekti. Vsaka štiri leta so nam dane velike obljube in besede, kaj vse bo novega, pa vendar nekatere nujno potrebne stvari še vedno ostajajo nespremenjene. Vrtec, ki se gradi že najmanj 20 let, je brez vidnejših sprememb, infrastruktura je, kakršna je, turistični potenciali ostajajo spregledani. Zadnja verzija projekta za novi vrtec je sicer res ravno pred kratkim ugledala luč sveta in je bila nedavno objavljena na spletni strani Občine, kmalu pa bojša sledijo tudi priprave na gradnjo prizidka pri šoli in prav tako se načrtujejo nekateri pomembni projekti za

našo občino. Ta čas je verjetno pomemben dejavnik v naši občini, ampak žal res samo samo ta čas.

Ko sem se vrnila, sem si rekla, kako lepo je priti nazaj v domači kraj. Vendar sem kaj kmalu prišla do spoznanja, da temu ni tako. Kot mlado dekle, zakaj bi ostala tu? Kot mlado dekle, ki si v prihodnjih letih želi ustvariti družino, niti ne vem, zakaj bi ostala nekje, kjer nujne stvari oziroma projekti stagnirajo. Postavljam si praktično vprašanje: *»Bom tudi jaz morala svoje otroke voziti v vrtec na več različnih lokacij ali jim bo končno le uspelo?«*

Nujno je, da se osredotočimo na naše mlade in jih obdržimo, da pomagamo našim lokalnim podjetnikom, ki zagotavljajo razvoj in skrbijo za nove zaposlitve, da stremimo k čim bolj učinkovitemu izkoriščanju evropskih sredstev za naš razvoj in napredek in se naučimo, kako izkoristiti velik turistični potencial naše občine, ki s svojo zgodovino lahko k nam na obisk privabi goste od blizu in daleč.

Želim si ostati v svojem kraju, saj mi veliko pomeni in ima hkrati tudi velik potencial. To je bil tudi povod, da sama nastopim na lokalni politični sceni in s svojimi pogledi in pridobljenim znanjem po svojih najboljših močeh prispevam k razvoju kraja. Če si samo pogledamo, kdo so bili ljudje, ki so nas skozi zadnje mandate vodili, vidimo, da se nekatera imena ponavljajo. Za spremembo ni dovolj

zgolj beseda ali ideja župana, temveč tudi ljudje, ki so za določene projekte zadolženi in ga obkrožajo. Potrebno je nastopiti proti trenutnemu dogajanju, tako v občinski upravi, pri županu in konec koncev občinskem svetu, v katerem so verjetno še vedno prisotna trenja, nezainteresiranost in lastni interesi posameznikov pri uveljavitvi projektov. V prvi vrsti bi bilo potrebno urediti to, zatem pa sledi težka pot usklajevanja, iskanja skupnih točk in nenazadnje izvedbe projektov, ki so nujno potrebni in koristni za celotno našo skupnost. Z žalostjo ugotavljamo, da se stare zamere še naprej kuhajo in dejanja še naprej premelevajo v kavarniških debatah, o novostih pa je le malo besed. To moramo spremeniti.

Zaključek tekmovalne sezone

Avtor članka: AMD Šentvid

Gal Hauptman je z zmago v Šentvidu pri Stični motokrosistično sezono končal na skupnem 2. mestu, tekmovalje v panogi Enduro Cross Country pa na končnem 1. mestu.

Tisti, ki malo bolj spremljate motociklistični šport, zagotovo poznate 18-letnega domačina Gala Hauptmana, ki od svojega sedmega leta dalje niza odlične rezultate v motokrosu. Zadnja štiri leta uspešno tekmuje tudi v disciplini Enduro Cross Country, v kateri je v letošnji sezoni osvojil že četrti naslov prvaka v kategoriji do 25 let. Gal je septembra na domači progi v Cukrci odpeljal finalno, sedmo dirko AMZS državnega prvenstva v motokrosu. Dirko, ki jo je organiziral njegov domači klub AMD Šentvid, je končal na zmagovalni stopnički, prvenstvo pa zaključil na skupnem 2. mestu in tako postal državni podprvak v kategoriji MX2 – do 250 ccm.

Z zmagovalno vožnjo je oktobra na Hrvaškem zaključil tudi sezono tekmovalj v disciplini Enduro Cross Country. Prvenstvo je končal na skupnem 1. mestu in s tem potrdil svojo odlično pripravljenost. Zaključku sezone sledi nekaj počitka, nato pa treningi in priprave na novo sezono, ki jo Gal nadaljuje v istih kategorijah. Prihodnja sezona bo polna izzivov. Osvojiti četrti naslov državnega prvaka v motokrosu ter ubraniti naslov prvaka v disciplini Enduro Cross Contry sta gotovo veliki želji.

Ob koncu sezone se iskreno zahvaljuje vsem sponzorjem in donatorjem. Hvala vsem domačim sponzorjem Peskokopu Kepa,

Pred volitvami si vsi občani vzemimo trenutek za razmislek in preverimo, kakšne obljube so nam bile dane doslej in kakšne so nam predstavljene tokrat. Primerjajmo aktualne svetnike in predstavljene kandidate, kandidate za župana in županjo s trenutnim vodstvom. Videli bomo staro in novo. Na nas je, da izberemo, ali želimo ostati pod vodstvom ljudi, ki so že imeli možnost uvedbe sprememb, ali pa se morda odločimo za nove moči, ki bodo nas in našo občino vodile k prepotrebemu napredku. Vsekakor pa bomo odgovorni in ne zanemarimo voline pravice, ki nam je bila dana, in obenem dolžnosti do voljenja. To je namreč edina pot do sprememb.

podjetju Trgograd, Jure Grom, s. p. in Avtoservisu Soklič ter podjetjema Akrapovič ter KTM Seles moto za izkazano zaupanje in podporo. Velika zahvala pa gre tudi vsem zvestim navijačem. Ob njihovi podpori in glasnem navijanju ob progi tekme dobijo dodaten čar.

ZAHVALA
 Po hudi bolezniji je življenjsko pot sklenil

JOŽEF POGLAJEN,
 19. 3. 1957–27. 9. 2022.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečene besede sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo gospe Marjani Mrzelj Kvas in gospe Pavli Berčon ter ZD Litija, gospodu Vinku Malovrhu za lepo opravljen obred, pogrebem, pevcem in trobentaču. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

Rodbina Bogataj z Bogenšperka

Avtor članka: Tim Šteferl

Ko se pogovarjamo o lastnikih gradu Bogenšperk, navadno omenjamo zgolj tri družine, ki so na gradu pustile največji pečat: Wagne, Valvasorje in Windischgraetze. Poleg njih so se zvrstile številne druge, ki pa zgodovinsko niso bile dovolj prodorne, da bi se ohranile v ljudski zavesti. Takšni so bili Bogataji, ki so si Bogenšperk lastili med letoma 1801 in 1853.

V Levstikovem *Popotovanju iz Litije do Čateža* (1858) omenja Selsček »rajnika Bogotaja«. Najverjetneje gre za Ignaca Bogotaja, ki je bil lastnik gradu od leta 1818 do svoje smrti leta 1852. Levstik je Bogataje skoraj zagotovo poznal, saj je bil nekaj časa učitelj otrok grofa Pace-Friedensberga na bližnjem gradu Turn. Rod Bogatajev najbrž izhaja iz Poljanske doline pri Škofji Loki, srečamo ga v starejših urbarjih kot *Wagathe* in *Wagathe*. Najstarejši znani prednik Bogatajev z Bogenšperka je Matija Bogataj, ki je bil od leta 1660 do 1683 vodja mestne pisarne v Kranju in nekaj let tudi vodja deželno knežjega sodišča. Njegov sin Janez Matija Bogataj je bil advokat gospostva in mesta Škofje Loke. Kot tretji v tem rodu je bil Francišek Krištof Bogataj, prav tako kot oče Janez Matija, pravnik. Pravo je študiral v Parizu. Leta 1711 je postal vicedomski tajnik. Zaradi svojih zaslug je leta 1730 skupaj s svojim bratrancom stotnikom Janezom Jurijem Bogatajem pridobil plemiški naslov. Njegov sin Janez Štefan Bogataj, zakupnik posestva Zalog pri Moravčah, je leta 1801 od Mihaela Skubeta (ali njegovih dedičev) kupil grad Bogenšperk. Janez Štefan je umrl leta 1818 ali 1819, od njega pa je Bogenšperk podedoval njegov sin Ignac Bogataj.

Ignac se je 28. januarja 1822 v grajski kape­li na Bogenšperku poročil z Marijo Aubel, doma z graščine Zapuže pri Mirni. V zakonu se jima je rodilo šest otrok, nas pa zanima­ta dve hčeri, prvorojenka Marija Ivana in najmlajša Ernestina. Marija Ivana se je leta 1851 v grajski kapeli na Bogenšperku poročila z inženirjem Francem Potočnikom, ki je

bil zaposlen v Litiji kot navigacijski asistent, kasneje pa je postal litijski župan in častni občan. Znano je njegovo udejstvovanje pri izuševanju Ljubljanskega barja in pri trasi­ranju železniške proge. Ernestina pa se je poročila z Jurijem Klaričem, s katerim naj bi kasneje živel v graščini Zalog pri Novem mestu. Pri njej se je hranil del rodbinskega arhiva Bogatajev. Klaričeve napredne gospodarske težnje in delavnost njegove žene Ernestine večkrat omenja Janez Trdina v svojih zapiskih.

Ignac Bogataj je umrl zaradi pljučnice leta 1852, njegova žena pa le dobre tri mesece za njim. Pokopana sta na šmar­skem pokopališču, kjer je ohranjen njun nagrobnik. Hčere so grad leto pozneje prodale knezu Weriandu Windischgraetzu. Danes na gradu Bogenšperk le malo ohranjenih stvari spominja na Bogataje. Njim bi lahko pripisali ohranjene empirske peči iz prve polovice 19. stoletja, na stebri Valvasorjeve sobe pa je ohranjen

Grb Bogatajev iz plemiške diplome (vir: Kronika, 1959)

lastnoročni podpis Ignaca Bogotaja, ki se je podpisal kot *Ignatz Wagathey*.

Bogataji so bili ena izmed tistih slovenskih rodbin, ki jim je uspelo pridobiti skromen plemiški naslov. Po revolucionarnih pretresih leta 1848 so finančno propadli in se ponovno zlili v meščansko srenjo, ki se ji pravzaprav niso nikoli odpovedali.

23. Sept. Litaj 28	Franz Potočnik, k. k. Ingenieur, geboren in Morav. Berg am 2. April 1811	1	140	1	Wagno. 1 Maria Bogataj	1	28	1	Fra Potočnik
19. Oktob. Litaj 29	Andreas Novak, k. k. Zöllner	1	26	1	Liberga ob. Maria Bene	1	25	1	Fra Liberga

Vpis poroke Franca Potočnika in Marije Ivane Bogataj 23. septembra 1851 v poročni matični knjigi župni­je Šmartno pri Litiji

Šmartno